

Siyasî, edebî, tarihî haftalık gazete ● 8 Nisan 1977
Sahibi ve Başyazarı: Kadir Mısıroğlu ● 19 Rebî'ülâhır 1392
Vilâyet Han Kat: 3 Nu: 204 Cağaloğlu — İSTANBUL

SAYI: 67 / BEŞ LİRA / BİR DM.

YÜKSEK İSLÂM ENSTİTÜLERİ BOYKOTTA

Akademi Kanunu seçimden evvel çıkmalı

İslâm Mücâhidi, HAK ölçülerine uymayan baş belası bütün şer sistemlerin hepsine baş kaldıran, Kâfirlerin, Fâsıkların ve Zâlimlerin kabul etmediği ebedî esaslara îman eden insan.

«Hak söke söke alınacak!.»

İslâm Mücâhidi, inandığı için kuvvetli olduğunu bilen, bunun için de gevşemeyip, üzülmeyen insan...

BATI TEFEKKÜRÜ VE İSLÂM TASAVVUFU

KİTAPLIK ÇAP VE HAYSİYETTE BÜYÜK VE TARİHİ BİR KONFERANS, — BUNDAN 15 YIL KADAR ÖNCE RAMAZAN AYINDA «AYDINLAR KULÜBÜ» LOKALİNDE MÜMTAZ BİR MÜNEVVERLER TOPLULUĞUNA VERİLDİ, — TERAVİHTEN SAHURA KADAR GEÇİDİ ÜSTÜSTE 3 GECE SÜREN KELÂM DERYASI, — O GÜN BUGÜN TEYP BANDLARINDAN BİR TÜRLÜ SÜZÜLMEMİŞ, TAMAMLANAMAMIŞ VE NİHAYET KELİMESİ KELİMESİNE BÜTÜNLEŞTİRİLMİŞ BULUNMAKTA, — HATİBİNİN, ÜSTÜNE TİTREDİĞİ VE «B.D. YAYINLARI»NDA KİTAPLAŞTIRMAK ÜZERE SAKLADIĞI VE DAHA EVVEL NEŞİR HAKKINI HİÇBİR YAYIN VASITASINA VERMEDİĞİ BİR İSLÂMİ ANA TEZ VE DÜNYA GÖRÜŞÜ HARİKASI — «SEBİL», KİTAPLAŞMADAN EVVEL ONU TEFRİKA ETMEK SURETİYLE «ÂB-I HAYAT» DEĞERİNDE SEBİLLİK İMTİYAZINI KAZANIYOR VE BÜYÜK ESERİ BU ÖLÇÜYLE TAKDİM EDİYOR.

Yakında başlıyoruz

OKUYUCU İLE HASBİHAL

Bürokratlara dâvet

Muhterem okuyucularımız,

Türkiye'de «fikrî gazetecilik» meşakkatli iştir. Okuyucusu az olan bir sahadır. Onun içindir ki, okuyucu rağbetiyle nisbetli olarak elde olunan imkân da mahduttur. İmkân olmayınca okuyucu, okuyucu olmayınca imkân bulunamaz; dolayısıyla fikir gazeteciliğinin istikbali parlak değildir. Şucu bucu tefrikî yapmadan umûmî plânda görülen husus bu. Bir de günlük gazetecilik dışında...

Haftalık gazete çıkarmak ve bunu bir fikrî çizgide tutmak, devam ettirmek başlıbaşına mes'eledir. Haftalıkların devam şansı hiç mi yok; var elbette, baksanıza şehvet edebiyatı, argo mizahı ile hattâ elli - yüz bin satıp para devşirmek mümkün. Ancak bir fikir davacısı haftalık gazete olmak mes'ele... Bir sürü mâni vardır önümüzde. Okuyucu bulamazsan imkânlar (maddî) yoktur, savcılar tepenizdedir vs..

Yahud yaşamak için düzenin klâsik metodlarını tatbik edersiniz: Şantaj yapar, şunun bunun borazanlığını yapar beslenirsiniz. Böylesinin de okuyucu diye bir mes'elesi peşinen yoktur.

Asıl fikrî haftalık gazete, inandığını müdafaa ve tebliğ eden, bunun için şu veya bu mihrakları ürküteceğim, filânlar feşmekânlar öfkelenecek diye tereddüt etmeyen bil'akis hak bildiğinden sûret-i kay'iyede tâviz vermeyen gazetedir. Meşakkatli olan gazetecilik de budur. Tepesinde savcıların tehdidi olan, maddî imkânsızlık içinde kıvranan, okuyucu bulamama endişesi taşıyan gazete budur.

Sebil, fikrî gazetedir. Hak dâvânın dâvâcısı gazetedir. Yâni meşakkatli sahanın gazetesidir. Ancak, Sebil'in ispat ettiği bir husus vardır ki, Türkiye'de hak dâvâyı terennüm eden, O'nun yalın kılıcı olabilen bir gazete yaşar. Okuyucusu olur. Okuyucusu olduğu için imkânı olur ve yaşar.

İspatı meydanda, bugün Türkiye'de Sebil'in hüviyetinde yâni haftalık fikir gazetesi olarak solda - sağda tek emsali yok! Okuyucusunun teveccüh ve itibarını kazanmış tek emsali yok. Bunu apaçık ilân etmekte hiçbir mahzur görmüyoruz.

Basın Yayın Genel Müdürlüğü diye bir devlet müessesesi vardır. Basın İlân Kurumu namıyla bir başkası da...

Onlar da bilmelidirler ki; Sebil bugün hergün yükselen ve tırmanmaya başlayan artık elli bine doğru tirajı, abone mikları ve gördüğü sıcak alâka ile fikrî haftalık gazetecilik sahasında tektir.

Bizde «naylon» satış ve baskı faturaları yok!

İsteyen buyursun, rotatifin başına, birlikte görelim! Gelsinler sâdece abone kayıtlarımızı gösterelim. Gitsinler İstanbul Merkez Postahanesinin işçilerine sorsunlar, cevabını onlardan alsınlar; Sebil her hafta kaç bin abonesine gazete postalamaktadır, öğrensinler!.

Bunu şunun için yazmak zarûretini duyuyoruz: Matbuatla alâkalı bahsi geçen devlet müesseselerinin başındaki zevat bir alışkanlık dolayısıyla olacak, Sebil'i hep bildikleri «naylon» yâni, 200 - 250 basıp 10 bin - 20 bin baskı raporu düzenleyen, bir o kadar naylon satış faturaları tanzim eden, devlet kesesine asalak gazeteler gibi görüyorlar olsa gerek, geçenlerde bir müracaatımız üzerine öğrendik ki, Sebil'in neşrolunduğundan -gûya- haberleri dahi yokmuş!

Mâaşallah!

Devlet kesesinin asalağı kıytırık gazete patronlarıyla kadeh tokuşturmaktan sarhoş beyinlere şunu hatırlatmak istiyoruz ve bunu okuyucularımızın huzurunda yazıyoruz ki; Sebil, onların müzâharetine asla muhtaç değildir. Devlet kesesinden şimdiye kadar tek kuruşluk ilân almamıştır. Almayacaktır da..

Ancak, Basın Yayın Genel Müdürlüğü'nün ve Basın İlân Kurumu'nun mes'ûllerine bir tavsiyemiz olacak: Vazifelerini hiç değilse savcıla-

(Devamı 15. Sayfamızda)

Sebil

— MAHKÛM —

Diner mi hiç insanın ızdırabı ve ah'ı?..
Dağlar bile çekemez yüklendiği günahı.
Kulun basit fikrine hayat hakkı tanırken.
Mahkûm ettik vah yazık yüce Kitabullahı!..

İsmail BAYRAM

Mânevî ve maddî kalkınmaların âhengleştirilmesi

Kadir Mısıroğlu

İslâm, zülcenâheyn yani iki veçheli, iki kanatlı, iki taraflı (düalist) bir sistemdir. Bu; taraf, kanat, ve veçhelerden biri «maddî» diğeri ise «mânevî» dir. İnsan ve tabiatın aslî gerçeklerinin aynen kabûlünden doğan bu keyfiyet, İslâm'ı ötedenberi malûm ve müsellem olduğu üzere «fıtrî ve tabiî bir din» kılmıştır. Hakikaten O, bütün sistem ve kaideleri̇ni, insan ve tabiatın değişmeyen husûsiyetleri üzerine binâ etmiştir ki, bunların tâyin ve tesbitleri de, yanılmak gibi beşerî hatalardan münezzeh olan küllî bir kudretin eseridir.

İslâm'a mutlak bir kusursuzluk ve mükemmeliyyet kazandıran husûsiyetlerin başında gelen bu ölçü, -hiç şüphesiz- O'na inanan ve inandığı gibi de yaşayan bütün insanların az bir müddet sonra kanaat ve karakterlerinde de derin ve sarsılmaz bir sûrette yerleşir. Hele bizim gibi asırlarca islâmî kaideleri vazgeçilmez bir hayat düsturu şeklinde benimseyip tatbik etmiş bulunan bir milletin, bu ölçüyü bir nevi tabiat-ı asliye hâline getirmesinden daha tabiî ne olabilir?!. Hakikaten milletimiz bu anlayış sâyesinde, dünya ile ukba, mânâ ile madde ve ruh ile beden arasında sarsılmaz bir âheng te'sis eden ve bunlardan birini diğerine fedâ eylemeyen uzun ömürlü devletler kurabilmiştir.

İşte bu tarihî alışkanlıklar ve haddizâtında doğru olan prensip dolayısıyledir ki, milletimiz son bir iki asır içinde Avrupa'da gerçekleştirilen «sanayi inkılâbı» na ayak uydurulamamasından doğan ve gitgide mâneviyâtın aleyhine gelişen bir muvâzenesizlikten dilhûn olmuştur. Kendi hissiyât ve irâdesine hak tanındığı gündenberi, mânâ ile madde arasında o eski mes'ud âhengin teessüsünü arzulamakta ve bu arzusunu her vesile ile izhar eylemektedir.

Uzun yıllar mâneviyâtı inkâr eden materyalist telâkkilerin boğucu ve bunaltıcı idâresi altında yaşamaya mahkûm edilen milletimizin, kendi tabiî hissiyât ve irâdesine mugâyır olan bu görüşlerle, onların sakîm tatbikatına karşı izhar eylediği -âdetâ insiyâki- aksülâmellerden çeşitli fikrî ve islâmî hareketler doğmuştur. Fakat ne yazık ki; bunlar, -mevcud gayrı müsâid şartlar yüzünden- hem tesirleri ve hem de beşerî hedefleri itibariyle mevziî ve mahdud kalmışlardır. Bu da tabiî bir şeydir. Zira birgün mutlaka zaafa uğrayacak ve ilâhî mahkûmiyeti iktizasınca «zâil» olacak bulunan bâtıllar, henüz hakkın tezâhürlerine imkân ve geçit vermeyecek ölçüde birer zindelik sahibi idiler. Bu itibarla islâmî hareketler, ancak ve sırf cüsselerinin küçüklüğü sebebiyle yıkılan bir duvar altında hayatiyyetini muhâfaza edebilen bir bahar kelebeği durumundaydılar. Bu itibarla -beşerî ve siyâsî plânda- küllî ve umûmî bir gâyeye yönelmeleri düşünülemezdi. Böyle bir hareket, kendileri için müthiş bir hayâlperestlik olurdu. Bu yüzdendir ki; bu gibi islâmî hareketlerin hiç şüphesiz hepsi de mübârek ve muazzez olan liderleri bir nevi «sel önünden kütük kapma» mantığına tâbi olarak küfür ve ilhad murdarının bataklığından ne kurtarabilirse kâr sayma yolunu tutmuşlardır. İman cephesinde bugün suçuluk, buculuk diye bilinen hareketlerin bu nâkıs ve ibtidâî gibi görünen gâye ve faaliyetleri, belli bir müddet sonra daha fazlasını «mümkün ve muhtemel» kılmak gibi mes'ûd bir rol oynamıştır.

İşte kısa bir müddet evvel Türkiye'de mü'minlerin inançları üzerindeki baskının gevşetilmesini değil, kâmil mânâsıyle kalkmasını, ve milletin siyâsî varlığının adı demek olan devlet idâresinde inananların da söz sahibi olmasını sağlamak maksadına bağlı olan -tâbir câizse- siyâsî hurûc bu sebeple ve bu imkâna müsteniden başlıyabilmiştir. Şimdi, bu siperden çıkıp taarruza geçen kardeşlerimizin ellerinde falancaların veya filâncaların alem ittihaz eyledikleri ismin filâması yok diye, onları kendilerine yüzde yüz muârız olanlardan daha haksız ve insafsız bir sûrette tenkid etmeye kalkışmak, en zayıf imanlı bir müslümana dahi yakışmıyacak çirkin bir harekettir.

Hâl böyleyken, hissi ve zümrevî menfaatleri, hepimizin müşterek ve nihâî hedefinin gerçekleşmesini güçleştirecek ve hattâ bazan da imkânsızlaştıracak ölçüde yıkıcı bir rol oynayacak tarzda anlamayı ve kullanmayı islâmî hissiyat ile asla bağdaştıramıyoruz. Bazıları maâlesef Kur'an'ın, ashabın yüce şahsiyetlerinde ideal mü'minleri tavsif ederken «Onlar aralarında birbirlerine karşı yumuşak ve merhametli, küffara karşı şiddetlidirler» tarzındaki hükmünü, mutlak bir terslikle tatbik yoluna gitmektedirler. Bu hâlin mü'minler üzerindeki zulmü kaldırmaya ve onlara inançları istikametinde yaşama imkânı bahşetmeye mutedâir çalışmaların en son ve en umûmî safhasını teşkil eden siyâsî şahlanışın ürküttüğü düşman iğfalâtından doğduğu muhakkaktır. Hakikaten mü'minler arasında yürütülen sinsi bir propaganda ile her mü'minin tabiî bir sûrette hissiyâtına dokunacağı evvelden bilinen bir hâl mübâlağa ve tezvirata mevzû' kılınmaktadır. Bu hâl, mes'ele ve dâvâların maddî olanlarına mânevî olanlarından daha fazla ehemmiyet atfedilmesi keyfiyetidir. Güya MSP' evveliyetle mânevî mes'eleleri halletmek ve onlara sahib çıkmak üzere kurulduğu ve bidâyette bu tavrı takındığı halde bugün maddî mes'elelerde muârızlarını bile geçerek maddî kalkınma dâvâsının bir nevi «şampiyonu» olma yoluna dökülmüş...

Hakikaten son günlerde «mânevî ve maddî kalkınmaların âhengleştirilememiş bulunduğu» sûretinde ifâde edebileceğimiz yaygın bir tenkid ve târizle karşılaşmaktayız. Gazetemizin MSP'yi gitgide daha sarih bir sûrette tutmasının mâkûl olup olmadığı yolunda ortaya atılan fikirler ve zuhur eden münâkaşaların nihâyetinde iş gelip bu tarzda ifade edilebilen bir hata teşhisine dayanmakta ve bizden bunun izahı istenmektedir. Sebil'in neşriyâtına «herşey hak için» düstûru ile başlamışken, herhangi bir partiyi -belli ölçüde- tutmasının bu prensibi ihlâl ettiği yolundaki tenkidlerin asılsızlığını, bu taraftarlığın, usûlden ziyâde esas yâni muhtevâ ile alâkalı bulunduğunu, bunun neşriyâtımızın ana prensibine muğayir olmak şöyle dursun, bilâkis bir emri ve zarûreti olduğunu, ileride başka bir yazımızda izah edeceğiz. Burada -belki birkaç hafta devamedecek olan- umûmî bir tahlil ve tavsif ile, mânevî ve maddî kalkınma hamleleri arasındaki münâsebetlerden, bu münâsebetlerin bugün hangi noktada bulunduğundan ve Türkiye gerçekleri muvâcehesinde el'an neyin mümkün olabileceğinden ve nelerin fiilen gerçekleştirilebildiğinden bahsetmek istiyoruz. Zira, bilhassa Muhterem Prof. Dr. Necmeddin Erbakan'ın muârızlarını mebhût eden meşhur televizyon konuşmasından sonra, daha fazla su yüzüne çıkmış bulunan bu tenkidin, belli bir zümre tarafından imanlı muhitlerde girişilen sinsi bir telkin neticesinde maâlesef -belli bir ölçüde- kök salmaya başladığı açıkça müşahade edilmektedir. Bu tenkid ve târizlere bizim gibi kendileriyle aynı kanaatları paylaştığımız muhterem okuyucularımız da hiç şüphesiz muhatab olmaktadırlar. Bu itibarla cevabımızı onlarm nâm ve hesabına da vermiş olacağız.

Manevî ve maddî kalkınmalar arasındaki münâsebetlerin âhenkleştirilmesinin lüzum ve ehemmiyetine dâir serdedilmesi mümkün olan mülâhazalar bir makalenin hacmiyle kabil-i te'lif olmadığı için, mes'eleyi birkaç tâlî serlevha altında incele-

(Devamı 15. Sayfamızda)

Yakın tarihimizde **Meçhûl kahramanlar**

Trabzon Meb'usu Şehid-i Muazzez

ALİ ŞÜKRÜ BEY

«Müddei tarih ve vatandır!..»

Ali Şükrü Bey

10

Kadir Mısıroğlu

16 Mart 1336 (1920) günü İstanbul'un İngilizler tarafından yeniden ve ani bir sûrette işgâline müteallik hâdiselerin ağırlık merkezini Meb'usan Meclisi'ne tatbik ettikleri baskı teşkil etmiştir. Hatta denilebilir ki; asıl hedef burasıydı. Şehzadebaşı Karakolu'nu basmak ve uykudaki mâsum gayri muhâ rib mızıkacı efradını süngülemek, dikkatleri esas hedef dışındaki herhangi bir noktaya çekmek içindi. Nitekim aslî gâyenin bu olduğu az sonra tebeyyün etmiştir.

Şöyle ki, Meclis-i Meb'usa'nın kendi kendini feshi ile meb'usların Ankara'da toplanmak üzere dağılma kararını vermeleri üzerine şiddet hareketlerinin arkası kesilmiş, düşmanın, arzusuna nâil olmuş bulunmaktan dolayı yatışmış ve sakinleşmiş olduğu görülmüştür. Bunun tahmin ve tavsif ettiğimiz gibi olduğuna dâir pek çok delil mevcuttur. O derecede ki; bunlardan bazıları, İngilizler'in bu *«işgâl içinde işgâl»* mâhiyetindeki ani hareketlerinden matlublarının son Osmanlı Meb usan Meclisi'ni dağıtmak ve meb'usların Ankara'ya gitmelerini teminden ibâret olduğunu ifâdeden ma'dâ bu hareketin An kara ile anlaşmalı olarak cereyan ettiğini bile ortaya koyacak bir vuzuh taşımaktadır. Bunlardan bir ikisini dikkatlerinize arz edelim:

Bu meclise *«Sivas Meb'usu»* sıfatıyle katılmış bulunan Rauf Bey'in Ankara'da temerküz etmeye başlayan *«Kuva-yı Milliye»* nin *«ikinci adam»* ı olduğu gizlenemiyecek bir gerçekti. Zira bu hareketi Erzurum ve Sivas kongreleri adına yürütmeğe memur dâimi bir hey'et olan *«Hey'et-i temsiliye»* nin mensubu ve bu hey'ette ismi M. Kemâl Paşa'dan sonra zikredilmekte olan bir kimseydi. Kendisi hâtıralarını tesbit ve neşreden Feridun Kandemir'e hem bu aslî İngiliz maksadını ve hem de bu maksadın husûlünde Ankara ile birlikte hareket edilmiş olduğunu açıkça ifâde ve itiraf eylemiştir. Gerçekten şu satırlar bundan başka türlü bir tefsire müsâid değildir.

«... Rauf Bey'in bu işte de üzerine aldığı «Anadolu'da Millî Meclis'in ve dolayısıyle Millî Hükûmetin kurulmasını temin için, İngilizleri İstanbul'da toplanacak meclisi basmağa tahrik için gerekirse nefsini fedâ etmek» vazifesinin yine bir büyük «fedâkârlık ve hatta Kâzım Karabekir Paşa'nın ifâdesiyle «Millî kahramanlık» dan başka bir şey olmadığı âşikârdır.» (26)

Müteâkiben yine Rauf Bey'den dinledikleriyle hükmeden Kandemir:

«Bu sûretle yer yer seçimler yapılırken M. Kemâl Paşa Erzurum'dan, Rauf Bey'de Sivas'dan milletvekili olmuşlar, fakat aralarında verdikleri karar gereğince, M. Kemâl Paşa Hey'et-i Temsiliye'nin başından ayrılmıyarak Meclis'e onun temsilcisi olarak Rauf Bey gidecekti...» (27) demektedir.

Gerçi adı geçen hâtıratta (Bk. sh. 49) M. Kemal Paşa'nın, Rauf Bey ve arkadaşlarına İngiliz tazyiki karşısında «gizlice kaçıp Ankara'ya gelmeleri» hususunda bir telgraf çektiği Rauf Bey'in ise bunu doğru bulmayarak mukavemeti düşündüğü, zira bu tarz bir hareketin İngilizler'i dünya umûmî efkârı önünde küçük düşüreceğinin bildirildiği bu sebeple M. Kemal Paşa tarafından şu cevabın verildiği kaydedilmektedir:

«İngilizler'in tevkif kararına, muhâliflerin yaygaralarına karşı Meclis'in cesâretle nihâyete kadar vazifesine devamı pek nafi (faydalı) ve parlaktır. Ancak zatıâlinizle beraber vücudları ilerdeki teşebbüslerimiz ve hareketlerimiz için elzem olan arkadaşların neticede bize iltihakları esbabı, behemahal müèmmen (mutlak teminat altında) olmak şarttır. Aksi takdirde grubun birlik ve azim dairesinde hareketini tanzim edebilecek zatların şimdiden vazifelendirilmeleriyle sizlerin hemen buraya gelmeniz elzemdir. Buraya gelecek zatlar arasında, memleketi temsil vasıflarına hâiz olanlarla icabında hükümet teşkil ve idare liyakatindekilerin bulunması mühimdir.» (28)

Bu hatıratta müteâkıben de bu mes'eleyi daha fazla vuzuha kavuşturan şu satırlara yer verilmektedir:

«... Nitekim Meclis'in basılıp, benim de terfik ile Malta-ya sürülüşüm neticesinde husûle gelen vaziyet, tamamiyle istediğimiz sonucu vermiş ve böylece hemen o günden itibaren Anadolu'da millî Meclisin ve hükümetin gâyet müsâid şartlar içinde kurulması kabil olmuştur.» (29)

Burada ehemmiyetli olan hiç şüphesiz belli bir taktiğin eseri olarak İngilizler'in Meclisi basıp bazı meb'usları alıp Malta'ya götürmeleri diğer bir kısmının kaçıp Anadolu'ya gitmelerine göz yummaları ve hatta bir kısmını da *«hey'et-i nâsıha»* nâmı altında (30) güya M. Kemal'e nasihat ederek onu başladığı hareketten döndürmeye çalışmaları için Ankara'ya serbestçe ve bizzat uğurlamalarıdır. Zira Rauf Bey Malta dönüşünde T.B.M. Meclisinde oradaki sürgün hayatından bahsederken İngilizler'in kendilerine kat'iyyen esir muâmelesi yapmadıklarından bahisle şöyle demiştir:

«... Bu taarruza cür'et eden düşman, bize ne esir ne de tutuk muâmelesi yapmaya cesaret edemedi. Elinde bulunduğumuz yirmi ay müddet içinde herhangi birimizin izzet-i nefsimizi inciltecek her türlü teşebbüsten çekindi ise de...» (31)

İngilizler'in Malta'ya sürgün eyledikleri daha ziyade Ankara'ya gittikleri takdirde M. Kemal Paşa'ya itaatleri melhuz bulunmayan eski İttihatçılardı.

Rauf Bey gibi kimseler ise hâdiseleri ortaya çıkardığı bir zarûretle ve biraz da kendi ihtiyarlarıyla bu kervana katılmıştı. Bu sürgünlere hepsinin beyanları ile sâbit olduğu üzere asla esir muâmelesi yapılmadığı, içlerinden Ali İhsan Paşa gibi bazı şöhretlilerin kaçabilmesini dahi mümkün kılacak tarzda gevşek bir sulta altında tutuldukları ve hâdiselerin cereyan tarzından bunların zâhiren mâkul telâkki edilecek bir esbab ile iâdelerinin sağlanmak istendiği anlaşılmaktadır.

Gerçekten sanâyide en ileri gitmiş bir ülke durumunda olmaları sebebiyle komünizme karşı en şedid bir tavır alan İngilizler Batum'a çıkartma yapmışlardı. Buradaki kuvvetlerin kumandanı Ravlinson'du. Bu zat ünlü İngiliz Hâriciye Vekili Lord Gürzon'un yeğeni idi. Günün birinde kalkıp Erzurum'a Kâzım Karabekir Paşa'nın yanına gitmiş ve O'nun tarafından göz habsine alınmıştı. Bilâhare de dayısı Lord Gürzon'un gayretleri (!) sonunda Malta'daki bu Türk esirleriyle mü-

bâdele olunmuştur. Bu hareket acaba ekseriya bâtını zâhirine uymayan İngiliz siyâsetinin «setr» lerinden biri icabı mıydı?! Doğrusu araştırılmaya değer bir mes'ele...

(26) Feridun Kandemir - a.g.e. sh. 45
(27) a.y.
(28) Feridun Kandemir - a.g.e. sh. 49
(29) Feridun Kandemir - a.g.e. sh. 50
(30) Bkz: Dr. Rıza Nur - a.g.e. C. II. 523
(31) Feridun Kandemir - a.g.e. sh. 55 - 56

TÜRKÇESİ Ahmed SELÂMİ

Maarif Vekili AP'li Ali Nailî Erdem şerîatçılığın tam karşısındaymış (2)

A.P. li Maarif Vekili Ali Nâili Erdem, geçen haftaki yazımızda zikrettiğimiz zaman ve mekânda: «Kelimelerin üzerine basa basa tekrar ediyorum: Biz, komünizmin de, faşizmin de, şeriatçılığında tam karşısındayız... huzûrunuzda hepsini birden tel'in ediyorum.» dediği zaman ne olmuşdur?

Elbetteki şunlar:

Her müslüman, Ali Nâili Beyin babası, dedesi ve âbâ u cedâdı kadar Şeriatçı olduğu na göre, adı geçenin Şeriatçılığı «tel'ini» karşısında yüreklerine zehirli bir hançer yemişçesine «âh!» edip inlemişlerdir.

Tel'in etmek, lânetlemek demekdir...

«Şeriat ta'bîrinin DİN MA'NÂSINA DA MÜSTA'MEL (kullanılır)» olduğunu, Ali Nâili Beyin başında bulunduğu Maarif Vekâleti de kendi bastırdığı lugâtı ile apaçık beyân ettiğine göre, Vekîl Bey, «Şeriatçılık demek İslâmcılık demek değildir!» diyemez...

O halde Vekil Bey, İslâmcılığın karşısında olup, İslâmcılığı lânetliyor...

★ İslâmcılığı, aynı Maarif Vekilliği koltuğuna oturmuş olan solcu Mustafa Üstündağ bile lânetlememişdi!. Bu sağcı Ali Nâili Erdem nasıl lânetliyebiliyor?.

İslâmcılığı yani Şeriatçılığı, solcu Mustafa Üstündağ bile lânetlememişken; evet Bülent Ecevit'in maarif vekili bile lânetlememişken; «milliyetçiyim!» diye nutuklar atan sağcı Ali Nâili Bey; evet, «Kur'an okumadan kahvaltıya oturmadığını» beyân eden İslâmköylü Süleyman Demirel Beyin maarif vekili Ali Nâili nasıl lânetler?.

★ Allah Allah, bu nasıl olur?

Vekil Beyin gözüne görünenler mi olmuş?

«Sağcı» ve «milliyetçi» olmanın içinde, İslâmcılığı yani Şeriatçılığı tel'in etmek yani lânetlemek de varsa, «sağcı» ve «milliyetçi» olmıyan kuşlar, kurtlar ve her zerresine varıncaya kadar topyekûn kâinat bahtiyâr sayılmalı...

Zişuur olan ins ü cin de, «sağcı» ve «milliyetçi!» olmakdan Allah Azze ve Celle Hazretlerine sığınıp, bir yiyip bin şükretmeli...

★ Her müslüman Şeriatçıdır, yani İslâmcıdır...

Ali Nâili Bey bunun böyle olduğunu, câmi kürsüsünden meclise giren Feyzullah ve İhsan beyler gibi vâiz zevâta sorup öğrenebilir... Veya bu kabil zevât, derhal Ali Nâili Beye koşarak bu nâmütenâhî «haksızlık karşısında susmayıp», «dilsiz şeytan» olmaktan da kurtulabilirler.. Bu vâiz zevât, her müslümanın Şeriatçı yani İslâmcı olduğunu, bir müslümanın en baş vazifesinin hakkı ve adâleti müdâfaa etmek olduğuna inanıyorlarsa, şimdiye kadar çokdan Vekîl Beyin karşısına çıkmaları, ve İstanbulda Câmi kürsüsü yumruklayabildikleri günlerdeki gibi, önlerinde veya yakınlarında duran bir masacığa da bir - iki darbecik aşkedebilmeliydiler!.

Acaba masacıkların tozları titrer ve inciniverirler diye mi korkuldu?

★ Süleyman Demirel Beyin Maarif Vekili Ali Nâili: «Kelimelerin üzerine basa basa tekrar ediyorum: Biz, komünizmin de, faşizmin de, şeriatçılığında tam karşısındayız... huzurunuzda hepsini birden tel'in ediyorum.» dediği zaman, komisyon kâtibi ve milletin vekili Hasan Buz Bey, evet teşrii masûniyeti de tam tekmil yanında olan Hasan Buz bey, siz, zât-ı âliniz ne yaptınız? Hiçbir şey yapamadıysanız, «dilinizle düzelttiğiniz» birşey oldu mu? Dilinizle de düzeltemedinizse, «kalbinizle» nasıl buğzettiniz? Yazınız, bu köşede neşredelim... Hasan Bey! biz, teşrii masûniyetden geçdik, kalem kâğıt hürriyetçiğimiz bile İtalya'dan mütercem cezâ kânûnunun pusuda bekleyişi elinde iken, «dilimizle düzeltiş» gayretinde olabiliyoruz. Öyle ise, vazgeçdik, siz, kalbinizle nasıl buğzetdiğinizi değil; eğer varsa, en az dilinizle yaptığınız düzeltmeyi bize gönderiniz...

★ Ali Nâili, Şeriatçılığı lânetliyor...

Hem de, komünizmi ve faşizmi oturttuğu kefenin içinde...

Hem de, masonizmi o kefeye oturtmaya kıyamadığı halde...

Hem de, 40 milyon Türkiye, 500 milyon dünyâ müslümanının (!) gözleri önünde... «Bölünmiyelim, A.P.'de birleşelim!» diyerek, AP.'ye ümit bağlıyan yüzbinlerce müslümanın karşısında... Onların «bismillâh!» deyip attıkları reyciğezlerinin omuzları, sırtları ve başları üzerinde...

★ Şimdi ne olacak?

AP.'ye gönül vermese de, ona ümit bağlayıp «ehven-i şer» oluş imtiyâzı bahşeden, o kaç milyonsa o kadar rey, acaba kaç mektub ve kaç telgrafla şöyle diyebildi:

«Ali Nâili Bey,

Şeriat, İslâm demekdir. Şeriatçı da İslâmcı, yani Müslüman... Şeriatçılık da İslâmcılık demek... Şeriatçılığı yani İslâmcılığı lânetler ve onu, faşistlik ve komünistlikle aynı kefeye koyarsan, İslâmiyetin sâhibi olan Allah Azze ve Celle Hazretlerine harb ilân etmiş olursun. Bu da, senin ve AP için yeter de artar.»

★ Rey gitdi herşey bitti!.

Ali Nâili Bey Şeriatçılıkla acaba neyi kastediyor?.

Şeriatın, Şeriatı tarifi dışında Şeriat olamıyacağına göre; Şeriatta şeriat ne ise Şeriat odur...

Başındaki vekil Şeriatçılığı yani İslâmcılığı tel'in eder yani lânetlerse, vay öyle maarifden gelecek hayra!..

Elhamdülillah Şeriatçıyız... Soyumuz, sopumuz, kavmimiz Şeriatçılık için yaşamış...

Aslımızı inkâr edemeyiz... Söyleyiniz kim eder?

• FİLDİŞİ KULEDEN

Cemil Meriç

Bir neslin intiharı yahut Anarşi değil Anomi

7

ANARŞİ Mİ, «ANOMİE» Mİ ?

Türk için, en büyük felâket: başsızlık. Fert devletin emrinde, devlet ferdin hizmetindedir. Yekpâre bir bütündür cemiyet. Hodgâmlık içtimaî uzviyetin tanımadığı bir hastalık. Bambaşka bir ruh ikliminde gelişen anarşizm, Avrupanın diğer emraz-ı içtimaîyesi gibi, ülkemize de uğrar zaman zaman. Ziya Paşa'nın:

«Cihan nâmındaki bir maktel-i âme yolum düştü

«Hükümet derler anda bir nice salhâneler gördüm»

feryadı, tekerrürüne şâhid olmadığımız yabancı bir ses.

Fikret, ferdiyetçi anarşizme zaman zaman yaklaşır:

«Kimseden ümmid-i feyz etmem, dilenmem perr-ü bâl

«Kendi cevvim, kendi eflâkimde kendim tairim»

diyen şâir «Târih-i Kadim»inde Stirner'i hatırlatır. Ama bunlar marazî bir hassasiyetin kanat çırpışlarıdır sadece. Rüzgâr yine batıdan esmektedir. Sakallı Rıfkı, Bektaşilikten ihtilâlciliğe, ihtilâlcilikten Budizme geçer. Serseri ve kararsız bir cevelan.

Son yılların talebe hareketlerine gelince.. Bunlar 23 Nisan» bayramında ellerine tabanca ve dinamit lokumu tutuşturulan çocukların oynamağa heveslendikleri kanlı bir oyundur. Anarşi? Belki.. Anarşizm? Hayır. Kendi kendini tahribeden bu zavallı nesil, anarşizmin belli başlı nazariyecilerinden habersizdir.

Zaten ne Bakunin çevrilmiştir Türkçeye, ne Proudhon ne Kropotkin ne Elisée Reclus ne Stirner. Bize göre bu tehlikeli macerayı vasıflandıracak kelime anarşiden çok «anomie» dir. Zira sanâyileşmiş ülkelerde saman alevi gibi parlayıp sönen talebe hareketleri bizde müzmin bir hastalık gibi devam ediyor.

Anarşist tedhişin hedefi devlettir. Öğrenciler birbirlerini yemekle meşgul; cinâyetten çok intihara benzeyen bir çılgınlık bu. Yabancı rüzgârların körüklediği bu yangını batılaşma fâciasının son perdesi olarak görüyoruz. «Anomie» ama hiç bir ülkenin benzerini görmediği vaFertler kendilerinde bir takım kabiliyethim, şumullü ve köklerini tarihin derinliklerine dayayan bir «anomie». Kamuslardaki tariflerden hiç biri ülkemizi tehdid eden büyük tehlikeyi kucaklıyamıyor zira Avrupa bizdeki değerler hercümercine hiç bir çağda şahid olmamış.

«Ancmie» (a,nefi' takısı nomia: kanun, nizam) kanunsuzluk demek: sabit bir kanun yokluğu.

Sosyoloji Kamusu şöyle diyor: «Ano mie», Durkheim tarafından uydurulan ve o zamandan beri sosyolojik tahlilde mühim bir yeri olan mefhum. «İçtimaî İş Bölümü»nde (1893), «düzeni sağlayan ahlâk ve hukuk kuralları ortadan kalkınca cemiyetin bütününü kucaklayan hastalık» olarak tarif edilir. Tarihin belli dönemlerinde «davranışları biçimlendiren ve idealleri inşa eden değerler sistemi ile fertler arasındaki münâsebetler altüst olur. Bu buhran cemiyetin bütününü sardığı zaman «anomie» vardır, «anomie» dayanışmanın yok oluşudur».

Durkheim'e göre, içtimai iş bölümü kendine has bir dayanışma biçimi yaratır: organik dayanışma. İçtimaî faaliyetlerin farklılaşması ile toplum üyelerinin ortak duygularında değişmeler olur, bu da sosyal inançların gevşemesine yol açar; cemiyet imajının yerini kişi imajı alır. ler olduğuna inanırlar; toplum onlara belli roller verir; eğer bu kabiliyetlerle o roller birbirine uymuyorsa sosyal bütünleşme gerçekleşemez... Çağdaş toplum, işbirliği ile rekabet, dayanışma ile çatışma arasında bocalamaktadır. İktisadî anarşi ve âile, kilise, korporasyon gibi ara kuruluşların zaafı yüzünden dengesizlik doğunca değerler sistemi bozulur; kişinin amaç ve araçları ön plâna geçer çünkü içtimaî düzen içtimai ahengi sağlayamaz artık.

Durkheimin «İntihar» adlı eserinde «anomie»nin başka bir yönüne ışık tutulur: fertle kucağında yaşadığı toplumun normları arasındaki münasebet (bu normların fert tarafından benimsenip benimsenmemesi). Fertle sembolik düzen arasındaki münâsebeti ele alan bu inceleme, yalnızlaşan insanın sonsuz ve başdöndürücü arzular içinde bocalayışını aydınlatır. Toplum, insanın kaynağında yer alan bu bunalımı kendi kurallarına boyun eğdirecek kadar güçlüyse bunalım kaybolur ama bütünleştirici müesseselerin baskısı azalınca tekrar belirir, «anomie» budur işte. «Anomie» nin izahı artık sadece sosyal düzen çerçevesi içinde yapılamaz, arzuyla kanun arzuyu beşerileştirmekteki aczi ile dikkate alınmalıdır. «Anomie» ölçüsüzlüğün hastalığıdır.

Merton'a göre «anomie», cemiyetin teklif ettiği amaçlarla, bu amaçları elde etmemizi sağlayan meşrû vasıtalar arasındaki uyuşmazlıkdan doğar, ferdin toplum tabakaları içindeki yerinden doğan bir uyuşmazlık.

Wirth ise şöyle diyor: «İçtimaî yönelişlerin dayandığı temel zayıflamışsa (yani herkes bir telden çalıyorsa, fertler arasında dayanışma kalmamışsa, değerler levnası alt üst olmuşsa) cemiyet yapısı çözülmeye yüz tutar; Durkheim bu çözülüşe «anomie» diyor, bir nevi sosyal boşluk, içtimaî adem. İntiharlar, cinâyetler, kargaşalıklar birbirini kovalar çünkü ferdin yaşayışı artık bütünleşmiş ve müstakar bir içtimaî zemine kök salmış değildir; hayat faaliyeti, geniş ölçüde, manâsını ve hikmet-i vücudunu kaybetmişdir (Bkz. K. Mannheim «İdéologie et Utopie» nin önsözü. «Anomie» hakkında tafsilâtlı bilgi için Prof. Nephan Saran'ın «Üniversite Gençliği», İ.Ü. E.F. yayınları, 1975 adlı incelemesine başvurulabilir.)

BİTTİ

• TESBİT

Sadık Özarslan

Dinle evlâdım!..

Evvelâ gönderdiğin mektuba teşekkürler... Bir talebenin hocasını unutmaması güzel şey. Vekâkârlık güzel şey. İçinde sitem bile olsa, hocaya gönderilen mektublar değerlidir, bir değerlendirmeye tâbidir.

Ben de onu yapacak; mektubunu değerlendirmeye tâbî tutacağım.. Eminim ki; sen de hocanı dinleyecek, gerçekleri inkâr etmeyeceksin. Çünkü ben, sende gerçekleri bulup almanın iştiyakını görüyor; her genç gibi senin de bir arayış içerisinde bulunduğuna inanıyorum. Yedi senelik bir tedris hayatından sonra bile sen, halâ aramakta; aradığını bulamamanın ıztırabını duymaktasın. Ve tam yedi sene karşı karşıya gelip fikir teatisinde bulunmalarımıza ve konuşmalarımıza rağmen yine de birşeyler aramakta... Asıl kaynağa varmak için durmadan koşmaktasın.

Evlâdım; mektubunda bana öğütler veriyor ve tavsiyelerde bulunuyorsun.

Bilirsin ki; nazarımda her türlü fikir muhterem, her öğüt ve tavsiye dinlenmeye lâyıktır. Muhakkak ki, karşılıklı hatâlarımız olmaktadır. Amma hatâlarımızın yanında unutma ki sevâblarımız da vardır. Melek olmadığımıza göre; şübhesiz sevâblarımız yanında hatâlarımız da olacaktır. Olmasa iyi amma olmaktadır. İnşaallah hatâlarımızı asgariye indirirken sevâblarımızı a'zamiye çıkarırız.

Bu dünya nedir çocuğum? Bu dünyada biz neyiz? Dünya bâkî değildir ve biz de ebedî değiliz. O hâlde üç günlük dünya için, üç - beş dünya kırıntısı için kuruntulara kapılmaya ve birbirimizi kırmaya lüzum var mıdır? Herşey gelip geçici olduğuna göre, gelip geçmeyen bir âlem için çalışmamız daha güzel ve daha akıllı bir iş olmaz mı? Nedendir bu vurup kırmalar? Bu yakıp yıkmalar niçindir? Hiç düşündün mü? Kimin içindir bütün bunlar? Hiç hesâbını yaptın mı? Kalıp kırmalardan başka kalb kırmaların sebebi nedir, hikmeti nedir? İyice teemmül ettin mi?

Unutma ki; biz, buraya kalmaya değil, bir müddet sonra gitmeye geldik. Hatırından çıkarma ki: «Her yeni eskir, her gelen gider.» Gelen, gidicidir oğlum. Kalıcı değil, gidici. Hani Nuh Aleyhisselâm'a sormuşlar: «Dünyayı nasıl buldun?» diye. Rivâyete göre tam bin üçyüz sene yaşamış olan Hz. Nuh şöyle demiş: «Dünya, iki kapılı bir handır... Birinden girdim, diğerinden çıkıyorum.»

Hepsi bu kadar evlâdım... Benim gerçeği arayan evlâdım; hepsi işte bu kadar.

Bu kadarcık bir hayat için; bu didişmeler niçin? Musalla taşına konulan bir kardeşimiz için: «İyidir; Allah rahmet eylesin.» demiyor muyuz? Birbirimiz hakkında hüsnü zan beslemek ve «iyidir» demek için illâ da musalla taşına mı konulmamız lâzım? Birbirimizin kıymetini yaşarken bilsek daha iyi değil mi?

Beni bir yola çağırıyorsun... Zu'munca iyi bildiğin bir yola. Ben de seni, nefsinin yoluna değil; Yaradan Rabbımızın yoluna çağırıyorum. Sana yalnızca o yolu gösteriyorum... Yedi sene çağırdığım gibi yine çağırıyorum. Kendim için değil; Allah için çağırıyorum... Buyur evlâdım; kuru dâvâları bırakarak Hakk'ın gösterdiği yola gir. Hakk'a teslîm ol; nefis putunun esâretinden kurtul. Halkın dediğine değil; Hakkın dediğine bak. Önünü görmek, vuslata ermek istiyorsan Hakk'ın meş'alesini yak... Ve yürü! Kuru dâvâlardan, dünyada kalacak kîyl ü kâllerden kurtularak yürü! Seni ebedîleştirecek yola gir. İslâmî anlayış ve müsamahaya bürün. «O şöyledir bu böyledir.» şeklindeki dedi - koduları terket... Hakkı bul, haklı ol evlâdım!»

ortadoğu'dan

SAİD ŞAMİL

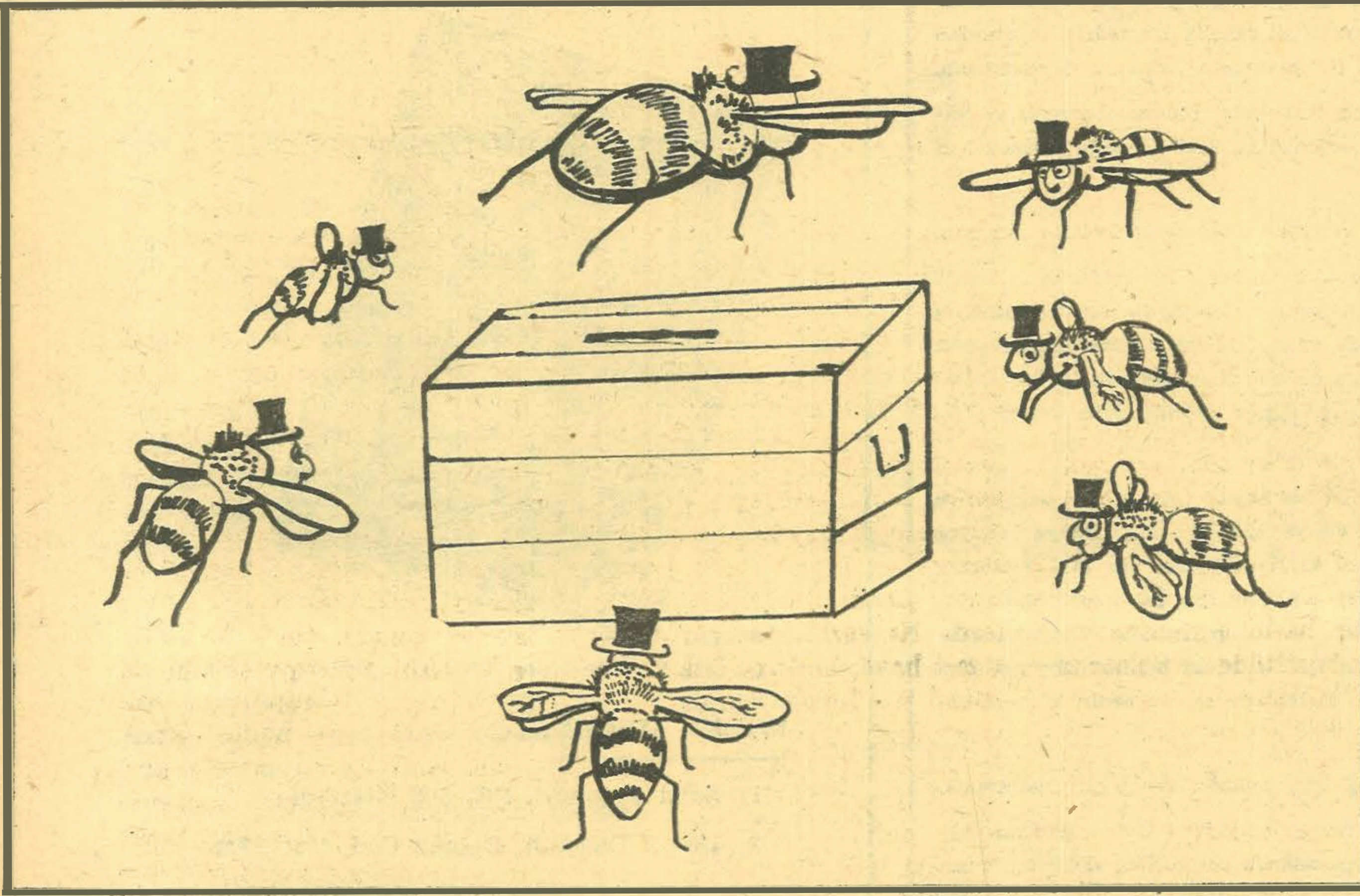
BEYAN-I İTİZAR:

Said Şamil Beyefendi'nin yazısı bu hafta elimize geçmemiştir. Bu sebebden dolayı neşredemedik.

SEBİL

15 yıldan beri savsaklanan Akademi kar
Yüksek İslâm Enstitüleri boykota gitti

Hak söke söke a

«İslâmda İrşad ve Tebliğ»

Medine İslâm Üniversitesinin tertip etmiş olduğu Beynelmilel «İslâmda İrşad ve Tebliğ» toplantısına Türkiye'den Emin Saraç, Dr. Mustafa Bilge (1) ve Salih Özcan katıldılar. Toplantı 12 - 17 Şubat 1977 tarihleri arasında yapıldı.

Konferansa takdim edilmiş olan tebliğlerin bir kısmı önceden basılmış ve iştirakçilere dağıtılmıştı. Mevzulara göre tebliğler beş ana komisyonda incelendi, üzerlerinde münakaşâlar yapıldı ve kararlar alındı. Komisyonlarda alınan kararlar sonradan birleştirildi ve kongre kararları olarak neşredildi.

Tebliğlerin görüşüldüğü komisyonlar.

1. İslâmda irşad ve tebliğin metodları ve asrımızda tatbik şekli.

2. İrşad ve tebliğ yapacak elemanların yetiştirilmesi.

3. Asrımızda tebliğ görevini almış kimselerin karşılaştıkları zorluklar ve bu zorlukların ortadan kaldırılması.

4. Basın ve yayın organlarının İslâmı yaymada, fertleri ve toplumları İslâma ısındırmada rolü. Bu organların ters yönde tesirleri var ise bunların düzeltilmesi.

5. İslama zıt ideolojik cereyanlar. İslâmın bu cereyanlara karşı müdafaası.

Konferans tam 5 gün sürdü. Müzakereler sonunda Medine'de bir irşad ve tebliğ merkezinin kurulması hususunda karar alındı. Bu karar Hz. Peygamber devrinde İslâm devletinin merkezinin Medine olduğu ve Hz. Peygamberin bizzat Medine'deki mescidinden bütün dünyaya yayılan İslâm hareketini idare etmiş olduğu esasına dayanılıyordu ve herkes tekrar bu canlı hareketin ihyasını ümid ediyordu.

Belçika hükümeti ülkesinde yaşayan müslümanların dinlerini resmi dinler arasına katmıştı. Kongre Belçika hükümetine teşekkür telgrafı gönderdi (2) ve bütün Dünya ülkelerinde İslâmın resmi dinler arasında sayılmasını istedi.

Alınan kararlar arasında Misyonerlerin islâm ülkelerinde yapmış oldukları faaliyetler kınanıyordu.

Muhtelif ülkelerde azınlık halde yaşayan müslümanlara daha fazla hak verilmesi için bu ülkelere genel bir çağrıda bulunuldu.

Konferansa İslâm âleminden birçok meşhur âlimler katıldılar. Bunlar arasında açılış konuşmasını yapan Hindistan'dan Nedvetülulemanın reisi Ebul Hasan Nedevi, Ürdün evkaf vekili Kâmil Şerif, Ürdün Üniversitesi rektörü Dr. Muhammed Ferhan, Tunus müftüsü Muhammed Habib Hoca, Sudan'da Umdurman İslâm Üniversitesi müdürü Kâmil Bâkır, Bağdat Üniversitesinden Dr. Abdülkerim Zeydân, Mahmûd Şit Hattab, dilimize tercüme edilen eserleriyle tanıdığımız Dr. Yusuf Kardavi, Rabat Darülhadis müdürü Mustafa Ahmed Alevi zikredilebilir.

---

(1) Dr. Mustafa Bilge bu kongreye «Şarkiyatçılar ve İslâm kültürüne karşı yıkıcı faaliyetleri» başlıklı bir tebliğ ile katılmıştır.

(2) Bu karar için SEBİL gazetesinin 18 Mart 1977 tarihli nüshasına, «Hariciye'de din ve din Adamı» başlıklı yazıya bakınız (s. 14.) Bu karar 19 Temmuz 1974 tarihli kraliyet kararnamesinde yer almaktadır ve bununla Belçika'da İslâm Dini resmi dinler arasına katılmakta ve okullarda okutulmaktadır.

Resmi «Zar» kulübü kongre yaptı

«ANADOLU KULUBÜ» adıyla maruf ve sadece malûm bir zümrenin devam edip, kokteyl ve poker partileri tertiplediği politikacının sivil karargâhı geçtiğimiz günlerde bir kongre yaptı. Bu kongreyi takibeden bir solcu gazetenin yine solcu yazarı hülâsa şunları yazıyordu:

«Konuya sosyeteden girdik...

Atatürk'ün kurduğu, İnönü'nün başkanlık yaptığı, İnönü hükümetlerinin de Yönetim Kurulu üyeliklerini işgal ettiği Anadolu Kulübü... Münif İslâmoğlu'ndan önceki başkanı da İhsan Sabri Çağlayangil'di...

Parlamenter politikacılar, devletin en yüksek kademedeki bürokratları (yani müsteşarlar), yüksek yargı organları üyeleri üye olabilirler bu kulübe...

Bir de kulübün Büyükada'da bir «sosyete şubesi» vardır... İşadamlarıyla Büyükada'nın büyük tüccarları, sadece yaz ayları için büyük paralar karşılığı üye kabul edilirler «geçici» olarak...

Yeşil çuhalı masalarda bankolar çekilir, yüz binlere, beş yüz binlere, Levanten Türkçesiyle...

Kulübün kongresi hayli gürültülü geçti pazar günü...

Muhalefeti oluşturanların sözcüleri ağır suçlamalarla yakındılar yöneticilerden...

Eski milletvekili Ali Karahan, yolsuzluklardan, ne idüğü belirsiz kişilerin taktığı milyonu bulan borçlardan söz etti...

— Atatürk'ün Batı'ya açılan bir pencere olarak kurduğu bu kulübün, amacından saptırılarak bir oyun işletmesine dönüştüğünden yakındı...

Üst kat salonları dolmuş, milletvekilleri televizyon odasında halılar üzerine çöreklenmişlerdi...

Muhalifler bir de geliri milyonları bulan kulübün bugün içinde bulunduğu mali sıkıntıdan yakındılar...

Kulübün 1976 raporunun «kâr - zarar» tablosuna bakarsanız, Büyükada şubesinin «oyun hesabı» geliri olarak 1 milyon 247 bin 384 lira gösteriliyor...

Tabii bu hesaba ganyonlar ve manolar dahil değil.»

kanunu için bütün
ti

alınacak!

İslâmcı gençler, «dâva milletimizin dâvasıdır, vazgeçmeyeceğiz» diyor

Akademi haline getirilmelerini sağlayacak olan kanun teklifi 15 seneden beri Meclis'de bekletilen ve siyaset erbabı tarafından ısrarla çelmelenen Yüksek İslâm Enstitüsü talebeleri geçtiğimiz ay sonunda haklarını alıncaya kadar devam edecek olan bir boykot'a girişti. Aynı gün İslâm Enstitüleri Talebe Federasyonu Reisi Ali Mazak bir basın toplantısı yaparak, 7 Enstitüde başlatılan boykotun sebeplerini açıkladı.

«Cumhuriyet dönemi Türkiyesinde bugüne kadar din öğrenimine maalesef gerekli ilgi, itina gösterilmemiştir. Devlet ve politika adamlarımız milletimizin şiddetle ihtiyaç duyduğu bu ana mes'ele üzerinde ciddiyet ve hassasiyetle durmamıştır. Ufak tefek çare ve tedbirlerle bu ihtiyacın karşılanması cihetine gidilmiş ve köklü çözüm yolları aranmamıştır.» diyen Ali Mazak, boykot hareketinin neticelerinin hakiki mes'ulünün şimdiye kadar yaptıkları meşrû müracaatlara kulak tıkayan çevreler olacağına işaret etti.

Federasyon Reisi Ali Mazak, boykot başladıktan sonra gazetemizi ziyaret ederek mevzu etrafındaki bazı sorularımızı cevaplandırırken, *«Hakkımızı söke söke alacağız!»* dedi.

Mazak, bugün 7 Yüksek İslâm Enstitüsü'nde devam etmekte olan boykot'un sebeplerini şöyle açıkladı:

«— Sebep tek kelimeyle Akademi mes'elesine istinad etmektedir. Yüksek İslâm Enstitüleri'nin daha kuruluşu esnasında ortaya çıkan bu mes'ele defalarca bahis mevzuu edilmiş, Millî Eğitim Şûralarında, Hükûmet programlarında yer almıştır. Siyasî Parti liderleri bu mevzuu miting meydanlarında defaatle milletimize ilân ve vaad etmiştir. Hâtta son Koalisyon Hükûmeti akademi kanun tasarısını hazırlayıp bir hükûmet teklifi olarak Meclis'e sevketmiştir. Teklifin bu devre içinde kanunlaşacağı ümid edilmekteydi. Siyasî parti liderleri ve selâhiyetlileri de kanunun çıkacağını ifade ediyorlardı. Ne varki, son günlerdeki siyasî hava, binlerce İslâm Enstitüsü ve İmam Hatib Lisesi talebesinin heyecanla beklemekte olduğu kanunun tekrar -tabir câizse- suya düşmesine sebep olmuştur. Bundan dolayıdır ki, arkadaşlarımız infiale kapılmışlardır.

«— Kanun Meclis'e sevkedildiğinde Ankara'da alâkalılarla temaslarınız oldu mu?»

«— Evet. Ankara'ya gittik. Parti liderleri ile görüştük. Meclis Danışma Kurulu azalarıyla görüştük. Hepsi vaadde bulundular. Kesin söz verdiler.»

«— Fakat netice vermedi...»

«— Maalesef. Halbuki, arkadaşlarımızın bu mes'eleyi ne derecede hassasiyetle takip ettiklerini anlatmıştık. Artık sabrımızın tükenmekte olduğunu bildirmiştik. Aksi halde vuku bulacak hadiselerden mes'ûliyet kabûl etmeyeceğimizi izah etmiştik. Dedik ki, 'Arkadaşlarımız haklı bir infial içinde bulunmaktadır. Neticenin nereye varacağını kestirmek zordur. 15 yıldan beri süründürülen bu mes'elede artık tahammül edilecek taraf kalmamıştır.' Anlayışla bizi dinlediler. Bazıları halihazır meclis aritmetiği içinde kuvvetlerinin kâfi gelmediğini söylediler. Yoksa kanun teklifinin ilk sırada yer alması icabettiğine işaret ettiler.»

«Boykot hareketinin nihaî bir neticeye ulaşacağına dair kanaatiniz nedir?. Yâni bu boykot hareketi, Enstitülerin Akademi haline gelmesini sağlayacak mıdır?»

«— Biliyorsunuz bu türlü boykot ve emsali hareketler bizden uzak olan hadiselerdir. İslâmcı gençlik böyle hadiselere tevessül etmemiş, lüzûm da görmemiştir. Mes'elelerinin kanun çerçevesinde hâllini tercih etmişlerdir. Ancak, vasatı görmektesiniz. Öyle bir vaziyete gelinmiştir ki, haklı olan vekârıyla, sükûtuyla hakkını alamaz olmuştur. Bazı çevreler galiba alışmış olsalar gerek, illâ belli metodları beklemektedirler. Bu kötü bir alışkanlık. Yanlış bir temayül. Ne yapalım ki, biz vekarımızı muhafaza ile tam 15 seneden beri haklı talebimizi duyurmaktayız. Dilekçeler verdik, ricalarda bulunduk.. Bütün müracaatlarımız hüsn-ü kabûl gördü. Müracaatlarımız daima vaadle karşılandı. Fakat, bakınız netice meydanda, vaadler gerçekleşmedi. Vaadler âdeta bir aldatmaca vesilesi olarak kullanıldı. Yâni bir başka mânâda istismar mevzuu edildi. Ve haliyle vaziyet bu merhaleye, yânî o çevrelerin anladığı lisana dökülmüş bulunmaktadır. Tabliî bundan üzüntü duymaktayız. Ancak, şunu da biliyoruz ki, arkadaşlarımıza hâkim olan infial başka türlü tezahür edemezdi. Ben şahsen câmiamızın bir temsilcisi olarak şunu ifade etmek isterim ki, hakkımızı sonuna kadar müdafaa edeceğimizi söyleyebilirim. Hakkımı-

(Sayfaya çeviriniz)

ukarıdaki ilân «Ağır Sanayi Hamlesi» nin neti- bizzat Prof. Necmeddin Erbakan tarafından ka- nesi hazırlanarak kurulan TEMSAN'a ait. Gaze- verilen bu ilânla eleman arıyor. Niçin ve nasıl nlar aradığını da apaçık yazmış: Kendi makina- zı kendimiz yapmak için, yurdu dışa bağımlılık- ırtarmak için.. «Yiğit ve genç» içlerinde bu sa- hamlesinin heyecanını duyan, yiğit ve genç ele- r arıyor TEMSAN. Biz, Türkiye Elektromeka- anayi A.Ş.'nin bu ilânını bilâ ücret iftiharla neş- ken, Türkiye'nin sanayileşme hamlesini hedefine ma azmini taşıyan mühendislerimizi de hassa- azifeye davet ediyoruz. Ve bazı siyaset erbabını engin heyecanı içlerinde duymaya, ayakbağı teşvikkâr olmaya çağırıyoruz.

sı söke söke alacağımızı ifade edebilirim.»

«— *Enstitüler akademi haline gelirse ne olacak?*»

«— Mekteplerimiz hakiki şahsiyetine kavuşacak. Sorunuza tek cümle ile böyle cevap verebilirim. Her siyasî iktidar mekteblerimizi istismar etmek imkânı bulamayacak. Kendi temayüllerine göre birtakım kimseleri hoca tayin edemeyecek. Ayrıca, hakikî mânâda ilim tahsil etmek fırsatı bulacağız. Arkadaşlarımız tahsil yaparken ileride akademik kariyer sahibi olabileceklerini bilecekler ve böyle bir teminata kavuşacaklar. İmam - Hatib Liselerinde okuyan kardeşlerimiz de Akademilere daha büyük bir iştiyakla koşacaklar.

Menfûr ve İslâm'a mugayyir zihniyetlerin mekteblerimize sızması önlenecek. İhtisaslaşma imkânları doğacaktır. Takdir edersiniz ki, bunlar gerçek bir irfan ocağı için lüzûmlu hususlardır.»

«— *Türkiye'de ne kadar İslâm Enstitüsü talebesi var?*»

«— Aşağı yukarı beş bin civarında... Mezunları bu rakkama dahil değil.»

«— *Bir sual daha: Boykot hareketine rağmen kanun çıkmazsa ne olacak?*»

«— Bunun cevabını düşünmek dahi istemiyoruz.»

«— *Yani ilânihaye sürecek mi boykot?*»

«— Bu hususda boykot komitelerinin neşrettikleri beyannameler ortada bulunuyor. Biz hakkımızı istiyoruz. Zamanımızdaki bazı süflî emeller taşıyan boykot ve benzeri hareketlerle bizim hareketimiz mukayese dahi edilemez. Hakkımızı alacağız. Vermezlerse, diyorsunuz. Olabilir. Ancak, bu 'hak

(Devamı 12. Sayfamızda)

Millete ve demokrasiye rağmen bir demokrasi mi?

SON bir aydır, memleketin biricik derdı seçim ve bu seçim de sanki bir tılsımlı deynek misali bütün meseleleri halledediverecekmiş gibi, Adalet ve Cumhuriyet Halk Partilerince bir «acele seçim» oyunu tezgâhlanmaya teşebbüs olundu. Muhalefetteki bir partinin seçime büyük umutlar beslemesi tabiîdir ve mazur görülebilir. Ama iktidarda olan bir partinin, «**iktidarda olduğu halde, iktidar istemek için iktidardan kaçmak**» yolunda bir «**acele seçim**» hecmesine **müptelâ** olup, içinde bulunduğu hükümetten kaçmaya çalışmasının anlaşılır ve mazur görülür tarafı yoktur. AP. şimdi işte bu mantık - dışılığı temsil etmekte.. Ve, bugünkü görünüşüyle Millî Selâmet Hareketi bu **acele seçim** oyunlarını önlemekte, mevcut düzenin silâhlarını yine aslî **sahiplerine tevcih etmek suretiyle muvaffak olmuş gözüküyor.**

Türkiye'de ötedenberi demokratik sistemin en büyük sıkıntılarından birisi, hemen bütün seçimlerde ortalama iştirak nisbetinin yüzde 65'lerde kalması ve yüzde 35 gibi küçümsenmiyecek bir kitlenin sandık başına getirilememesidir. En azından, böyle büyük bir kitle her seçimde mevcut demokrasi sistemine karşı açıkça itimadsızlık beyanında bulunuyor denilebilir. Tabii, bu netice ayrıca seçmen kütüklerinin yazılmasındaki ideolojik hesaplardan veya ihmalden de ileri gelmektedir.

Şimdi Haziran ayında bir **acele seçim** yapılacağını düşünecek olursak, Türkiye şartları içinde bir senenin en çok **iş, yatırım ve tatil** mevsimi içinde yapılacak bir seçimde iştirakin alışılmış asgarî sınırların da altına düşeceği rahatlıkla söylenebilir. Çünkü bir **iç - göç mevsiminde** rey vermek için pek az kimse kendi seçim bölgesine gitmek isteyecektir. **Ayrıca, bir de seçim sandıklarının emniyetini sağlamak** adı altında, **başta, komünist teşekküller** olmak **üzere** bir takım silâhlı unsurların nöbet tutacakları iddiası ve haziran sıcaklarının insan beynine hücum ettirdiği kanın, basit tartışmaları bile kısa zamanda vahim neticelere ulaştırmaya yardımcı olacağı düşünülürse, seçimlerin dört ay önceye alınarak, normal seçimlerden kaçmanın memleket menfaati açısından getireceği faydaları söyleyebilmek imkânsız bir şey olacaktır.

Bu durumda bir avuç insan, seçmenlerin en çok yarısı rey kullanacak, bunların reylerinden de millî irade zuhur edecek, öyle mi? **Hattâ,** rahatlıkla söylenebilir ki, Türkiye'de seçme hakkını haiz vatandaşların umumî nüfusa nisbetleri **yüzde 60'ı** geçtiği halde, kütüklere yazılanların umumî nüfusa nisbetleri ancak **yüzde 40** civarında bulunmakta; bunlar da seçimlere tam olarak iştirak etmediklerinden, bir seçimde rey verenlerin umumî nüfusa nisbetleri **yüzde 27'yi** geçmemektedir. Nitekim son 1969 ve 1973 seçimlerinde de böyle olmuş, rey kullananların umumî nüfusa nisbetleri devede kulak gibi, **yüzde 27'yi** aşamamıştır. Bundan da millî iradenin doğduğuna inanılacak, öyle mi? Halbuki, demokratik sistemi tatbik eden Batı Avrupa ülkelerinde seçmenlerin umumî nüfusa nisbetleri **yüzde 70'ı** aşmakta olduğu gibi, seçimlere iştirak de oldukça yüksek rakamlara ulaşmaktadır. Meselâ, 1976 da yapılan Batı Alınan seçimlerinde iştirak nisbeti **yüzde 94** olmuştur. 56 milyon insandan 42 milyon seçmen çıkmış, bunlardan da 40 milyonu rey kullanmıştır. Bu, gerçekten dikkat çekici bir rakamdır ve isimleri bir takım kirli işlere karışan liderler halk kitlelerinin reyiyle tasfiye edilmek bir yana, bu durumda halkın karşısına rey istemeye dahi çıkamamaktadırlar.

Türkiye'de ise seçimlere iştiraki engelliyen nice engeller ortadan kaldırılmadığı gibi, seçimlerin bir mânâ ifade ettiğini gösterecek tatbikata da pek az rastlanmakta; hattâ isimleri etrafında bir takım yolsuzluk iddiaları olan liderler hesaplarını vermek bir yana, hesap vermekten kurtulmak için dahi acele seçim kündeleriyle milleti tongaya düşürmeye çalışabilmektedirler. Türkiye'de gerçekleştirilmek istenen «acele seçim» in bu tip yolsuzlukları yeni Meclis'lerin muhtemel aritmetiğine havale etmek hesaplarının bulunduğu son siyasî kombinezonlardan sonra daha bir anlaşılmış olmalıdır. Tabiî, bunun yanında diğer bazı önemli meseleler **daha vardır ki, acele seçim**'i zorlayan bu faktörlere de kısaca temas **etmekte fayda vardır.**

İlk plânda hatırlanması gereken hususlar şunlardır:

Birleşik Devletler'in Başkanı Carter'ın hususî temsilcisi Clifford Kıbrıs meselesini görüşmek için geldiği Türkiye'de Demirel ve Ecevit'le görüşüp giderken, **Kıbrıs işinin hallinin seçim sonuna kalabileceğini, bunun için de bir erken seçim yapmanın mümkün olup olmadığını** konuştuğunu da açıkça ifade etmiştir. Hemen arkasından, Türkiye'de acele seçim yapılırsa, Kıbrıs işinin daha kolay halledileceğini bizzat piskopos Makarios da ifade etmiştir. Keza Kıbrıs Rumları gelecek Noel'i Magosa'da geçirmek hayallerini Türkiye'de bir **erken seçim** hayaline bağlamışlardır. Lefkoşe'deki Amerikan elçisiyle birlikte.. Amerikan Merkezi Haberalma Teşkilâtı (CIA) nin yeni başkanı **Amiral Turner'in** Türkiye'ye gizlice gelip yaptığı temasların mahiyeti ise öylesine meçhul ki, Türkiye'ye geldiğinin haberi dahi geri gittikten bir kaç hafta sonra açıklandı. Çünkü Türkiye'yi dünyaya mes'ele yapan, Millî Selâmet Hareketidir.

AVRUPA Ekonomik Topluluğu (AET) ile olan münasebetler dondurulmuş olup, bütün bu münasebetlerin geleceği, de Türkiye'deki Millî Selâmet Hareketinin kırılmasına bağlanmıştır. Hattâ, öyle ki, Batı dünyası bu yoldaki endişelerini Türkiye'deki bazı çevrelerin bazı hassasiyetlerine dokunacak şekilde öylesine tezgâhlamaktadır ki, meselâ **Chicago Tribün** yazarlarından **R.C. Longworth 1977** mart ayı başında şöyle bir alârm veriyordu: «... **Türkiye hiç bir zaman gerçekçi bir Batı ruhuna sahip olamadı. Şimdi ise Türkiye'nin Doğu'lu geçmişine kaydığına ve Avrupa ve Nato'dan uzaklaşıp, Rusya, Amerika ve İslâm ülkeleri Arap ülkeleriyle olan münasebetlerinde temeli İslâm olan bir tarafsızlığa sürüklendiği, büründüğü yolunda belirtiler var. (...) Yarım asır sonra Atatürk'ün devriminin örgüsü çözülüyor ve ne Türkiye'de ne de Avrupa'da hiç bir güç bu örgüyü yeniden örmeyi başaramıyabilir!»**

Süleyman Demirel de bilmektedir ve bilmeyecek kadar kafası çalışmıyan birisi değildir ki, Türkiye'de bugün bir anarşi, bir içtimaî kaos, bir korkunç çözülüş varsa, bunlardan hiç birisinin müsebbibi Millî Selâmet Hareketi değildir. Ancak, Millî Selâmet Hareketi milletin inancı dışındaki bütün güçlerin temellerini sarstığı için, düzen bir «acele seçim» le Millî Selâmeti ve milleti kündeye getirebileceğini, onun tesirlerinden kendini kurtarabileceğini umud ediyor

Çünkü, ağır sanayi yatırımlarına ayrılan 44 milyar lirayı emrindeki Maliye'nin engellemeleriyle verdirtmemeyi plânlıyan Demirel mantığı, gelecek iktidarları da bağlayıcı nitelikte olan ve Erbakan'ın mührünü ve tabiatiyle iskelet olarak Millî Selâmet Hareketinin temel esprisini taşıyan 4 BYKP (Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Plânı) nın seçim sonrası hükümet tarafından yeniden tanzim olunması için fırsatlar arıyor ki, bu elbette ki, başta **tüketim malları ve montaj sanayicilerinin** de en büyük arzusudur.

Tabiatiyle bu **acele seçim** oyunlarının içinde, Türkiye'yi Ramazan maneviyatından geçtikten sonra seçime sokmanın doğuracağı tehlikeler (!) de müessir olmuştur. Sanki, milletin, Ramazan'da şuurlanmak yerine aldanacakmış gibi bir bühtanla yola çıkanların erken seçim oyunlarının kendi elleriyle kendi başlarına ördükleri bir çorap haline gelmesi gerçekten ibret vericidir ve düzenin elli yıllık sahipleri şu anda öyle bir tıkanıklıkla karşı karşıya gelmişlerdir ki, başkaları için kazdıkları kuyunun dibine doğru hızla düşmekte olduklarının resmini son hadiseler göstermektedir. Millî Selâmet Hareketi ise henüz kendi prensipleriyle değil, hasımlarının prensipleriyle, onların silâhlarını yine onlara tevcih etmenin kıvrak manevralarını ustaca yürütüyor ve Türkiye gemisinin rotasını kaptan köşkündeki elli yıllık gaasıpların ve fuzulî şagillerin ellerinden kurtarıp, 900 yıllık hayatımızın temel inancının rüzgârına göre ayarlamaya çalışıyor. Ve, taş yerinden oynatılmıştır; şimdi asıl iş, onu kendi üzerimize düşürmeden milletimizin bahtının yolunu açabilmektir.

O da gerçekleşecektir, inşaallah...

Kütüphanecilik Haftası dolayısiyle

Elli yıllık kültür açığı

Osman SARAÇ

Aslında bizim Kütüphane haftamız değil, KÜTÜPHANE HAYATIMIZ vardır. Bizim bu feyizli hayatımız, Peygamber atamız «*Hz. Ademin balçık üzerine nakş ettiği* (1)» ilâhi sahifelerle başlar ve Kur'an-ı Kerimin; «*RABBİM, İLMİMİ ARTIR, DE* (2)» emri ile her günümüzü kaplar.

Yine BİZİM KÜTÜPHANE HAYATIMIZ, Peygamber Efendimizin Medinedeki herkese açık yüce kültür meclisleriyle herkesi kucaklar ve 1850 lerde Manchester de, EDVARDS ın gerçekleştirdiği iddia edilen ANGLO - AMERİCAN denen demokratik kültür hareketine ondört asır öncesinden ışık tutar.

Böyle asil ve ebedi bir hava içinde başlayan ve gelişen BİZİM K • PHANE HAYATIMIZ Osmanlılarla Avrupayı ve her yanı kuşatır. Bu, özetle şöyle olur:

Osmanlı imparatorluğunun kuruluşundan sonra İslâm kültür çevresinin Kütüphaneleri gelişir, İstanbulun fethi ile birlikte önce Medrese ve Tekkelerde kitap dolapları, sonra da müstakil Kütüphaneler kurulur, Fatih Sultan Mehmed Han Eyüb ve Fatih Camilerinin kütüphanelerine ikişer bin kadar kitap vakfeder. Fatih'in sarayda kurduğu Kütüphane, kendisinden sonraki Padişahlar tarafından zenginleştirilir. Ayrıca, yine Padişahlar ve Devlet büyükleri de bir çok vakıf kütüphaneleri meydana getirirler. Bunların bir kısmı Camilerde, bir kısmı da ayrı binalarda yer alır.

Üç kıtaya bayrak açan cihan şumül imparatorluğumuzun her köşesinde böylece kurduğumuz binlerce kütüphane, yüzyıllar boyunca ilim ve irfan âşıklarına kapılarını açar.

İstanbul'da ayrı bir binaya sahip kütüphanelerin ilki köprülü Fazıl Ahmet Paşa tarafından kurulur ve bu, memleketimizde umuma açık Millet kütüphanelerinin başlangıcı olur. İkinci Abdülhamit Han devrinde İstanbul kütüphanelerinin basılı kataloğları hazırlanır. Ve BİZİM KÜTÜPHANE HAYATIMIZ bu şekilde, ezelden ebede doğru Dünyaya ilim ve fazilet saça saça uzanır gider.

● YAZMA VE İLMÎ ESER ZENGİNLİKLERİMİZ

Türkçe, Arapça ve Farsça yazmalarının en zengin koleksiyonları Türkiye'de bilhassa İstanbul'da ve Süleymaniye Kütüphanesinde bulunur. Basma ilmi eserlerin en kıymetlileri de memleketimizdedir. Bu, ilim ve irfan hazinelerimizden feyiz almak için, altıyüz seneden beri dünyanın her yanından; âlimler, edibler ve şairler İstanbul'a akın ederler.

Bu, talebece akın; «onbeşinci asrın ortalarında büyük atamız Fatih Sultan Mehmed Han'ın İstanbul'u Feth'i ile başlamıştır. İtalyan edib ve Şairleri kültürlerini artırmak için İstanbul'a akın etmişlerdir (3).

Dünyanın her yerinden ilim ve irfan sevdalılarının Kütüphanelerimize, akınları her yıl artan bir şevkle sürmektedir.

● ELLİ YILLIK KÜLTÜR AÇIĞIMIZ

Ancak bu ilim ve nur hazinelerini kuran atalarımızın aziz ruhları bu manzarayı üzülerek seyretmektedir ve eski kütüphanelerimiz, kapılarını açamıyan genç nesillerimize küskün bakmaktadır. Çünkü bu zengin kültür kaynaklarımızın feyiz ve bereketi hep dışarıya akmaktadır; bozulduktan, perişan edildikten ve yaldızlandıktan sonra yabancı patentler altında memleketimize ithal edilmektedir. Yahut bizim kütüphanelerimizden yarımyamalak apartılan, ve cehaletle şişirilip kabartılan ilim kırıntılarını almak için, milyonlarca döviz harcanarak aziz Türkiyemizden, bize, yabancı olan ülkelere gidilmektedir.

Memleketimize cehalet ve anarşi dışardan, işte böyle gelmektedir.

Memleketimize cehalet ve anarşi dışardan işte böyle gelmektedir.

● GÜNÜMÜZ ÇALKANTILARININ SEBEBİ

Devlet ve milletimizi temelinden sarsan bugünkü korkunç durumun sebebi; yeni nesillerimizin, elli yıldan beri, bin senelik derin, engin ve cihanşumül MİLLİ KÜLTÜRÜMÜZÜN sihirli ve sevimli anahtarı olan BİZİM ESKİ YAZIMIZI bilmeyişidir; dolayısiyle muazzam atalar kültüründen kopuşudur.

BİZİM ESKİ YAZIMIZ, onüçüncü asırdan beri Amasyalı yakutların, Şeyh Hamdullahların ve bunları izleyen Hafız Osmanların ve Mustafa Râkımların elinde hem ince bir sanat derecesine yükselmiştir, hem de kendi öz kabiliyetlerimizi coşturan ve başarıdan başarıya koşturan Milli varlığımız olmuştur ve daimada bizim olacaktır. Çünkü bu yazının en büyük üstâdı çağımızda da bizdedir. «*SÜLÜS*», «*CELÎ SÜLÜS*», «*NESİH*» ve «*TÂLİK*» gibi çeşitlerini çok ileriye götüren ve yirminci asırda Kur'an mücizesini parmaklarında gösteren dahi İstanbul'dadır. Bu büyük sanatkâr muhterem «HAMİD BEY» dir. Milletimizin eşsiz medarı iftiharı olan bu büyük hattat, tam altmış seneden beri, başta İslâm âlemi olmak üzere bütün dünyaya «*GÜZEL YAZI*» hocalığı yapmaktadır. Batıdan Doğuya, Kuzeyden güneye bütün Dünya onun eline bakmaktadır ve O eli öperek «*GÜZEL YAZI*»

(Sayfayı çeviriniz)

dersleri almaktadır. «*HAMİD BEY*» ekolünde yetişen ve icazet alan Dünyaca meşhur hattatlar şunlardır:

Japonya'da : MAÇİKO NAMHATA (hanım).

Tunus'ta : HABİBÜL - İYAD.

Cezayir'de : MUHAMMED ALİ ŞERİFİ.

Suudi Arabistan'da : AHMED ZİYA

Lübnan'da : MUHSİN FÜTÜNİ.

Suriye'de : ABDÜLHAMİD ŞEMMÂ.

Kelkük'de : ADNAN AHMED İZZET, BİNBAŞI MUHAMMED TAHİR.

Bağdad'ta : CEVAT ABDURRİZA, MUHAMMED HAŞİM, MEHDİEL CEBBÜRİ, ABDULKERİM RİDA, ve SELÂHADDİN ŞİRZAT.

Adana'da : AHMET FATİH.

İstanbul'da : İMAM HASAN ÇELEBİ, İMAM HÜSEYİN KUTLU.

Konya'da : ECZACI HÜSEYİN ÖKSÜZ.

● *GENÇ NESİLLERİMİZİN TALİHSİZLİĞİ*

Görüldüğü gibi, Hamid bey ekolünden feyiz alma bakımından da, yine genç nesillerimiz talihsizdir. Çünkü geçmişin ve çağımızın «GÜZEL YAZI» ekollerinin en güzeli olan Hamid bey ekolünde, yalnız Bağdadtan beş hattat yetişirken, bütün Türkiye'den sade dört tane yetişmiştir.

● *ÇOK FEYİZLİ GEÇMİŞTEN, PEK MUTLU GELECEKLERE*

Ama, bu talihsizlik artık yeni nesillerimizin yakasını bırakmaktadır. Çok feyizli geçmişimizden, pek mutlu geleceklere doğru ışıklar yayan bir ilim ve irfan güneşi kültür hayatımızı aydınlatmaktadır. Hamid bey ekolüne genç kâbiliyetler yetiştirilmektedir. Ecdadımızın ruhları sevinmeye başlamaktadır. Süleymani'ye Kütüphanesi gibi, muazzam kütüphanelerimiz sevgili cumhuriyet gençlerine kapılarını açmaktadır ve onlara, yarım asırdır sinelerinde, sadakat ve hasretle sakladıkları değerleri, cömertce vermeye, nikâha giden tazeler gibi coşkun bir sevinçle hazırlanmaktadır.

Çünkü bir kasımdan beri, Erzurum'da ve İstanbul'da ESKİ YAZI, TEZHİB ve MİNYATÜR dersleri başariyle sürdürülmektedir. Bu derslere devam eden Kültür Bakanlığı mensuplarına, istidatlı aydınlarımız içten bir istekle katılmaktadır. Böylece, asil Cumhuriyet gençlerimiz, pek verimli geçmişimizden hız alarak, parlak geleceklere hep birlikde koşmaktadır.

(1) Mevzuatül - ulum, cild: 1, Sayfa 124

(2) Taha Suresi, Ayet: 114

(3) Dairetu - mearifiş - Şab Kahire, 1959, Cild: 2, Sayfa 230

HAK SÖKE SÖKE ALINACAK

(Baştarafı 10. Sayfamızda). dâvâsı' sadece bizim dâvâmız değildir, bütün milletimize mâlolmuştur. Milletimiz mes'ullerden hesap soracaktır. Bunlar yarın milletin önüne gidip selâhiyet talebinde bulunacak değiller mi; işte o zaman meydan meydan milletimiz onlardan bizim hakkımızın gasbedilmesinin hesabını da soracak. Sanıyorum bu onlar için hiç de sevindirici bir husus olmasa gerek. Tabii bu arada biz de hakkımızı gasbedenleri, fâillerini tek tek ilân edeceğiz. Ayrıca unutmamak lâzımdır ki, mes'ele az evvel de ifade ettiğim gibi, Yüksek İslâm Enstitüsü talebelerinin mes'elesi gibi gösterilemez. Enstitülerimizin kaynağını İmam - Hatib Liseleri teşkil etmektedir. Yâni mes'elemiz onların da istikbali mes'elesidir. O halde yarın, İmam - Hatib Liseleri'nin mensubu genç kardeşlerimiz de biz ağabeylerinin yanında yer alırsa biz buna şaşmayız. Ama, mes'ûller şimdiden endişe duyabilirler! Unutmamak lâzımdır ki, milletimiz parasını pulunu vererek hattâ bizzat duvarının taşını taşıyarak inşa edip, içinin malzemesini temin ettiği ve hizmete soktuğu mekteblerde yavrularının istikbalinin birtakım kanun savsaklamalarıyla karartılmasına müsaade etmeyecektir.»

«— *Mevzuumuzun dışında gibi mütalaa edilebilir ama bir de şunu sormak istiyorum: Derler ki, bu mekteblerin açılmasına müsaade ederken bazı çevreler, kendilerince kurdukları oligarşik düzene metbu, onu kuvvetlendirecek ve müslümanları daha bir müddet avuçları içinde tutabilmelerini sağlayacak din adamları yetiştirmek maksadını taşıyorlar. Siz bu kanaate iştirak eder misiniz?*»

«— Şunu ifade edeyim önce, bahsettiğiniz gibi bir oligarşik düzene metbu herhangi bir müslüman düşünülemez. Dinimiz buna asla cevaz vermez. Binaenaleyh başkaları ne düşünüyor, ne maksatla hareket ediyor bilemeyiz amma, İslâmcı gençliğin bâtıla pâyanda olması mümkün değildir. Tasavvuru dahi mümkün değildir. Şurası bir gerçektir ki, her ne kadar gerçek mânâda bir tâlim terbiye imkânı bu mekteblerde sağlanmamış ise de, yetişen gençlerimiz İslâm'a hâdim, İslâm'ın hizmetkârı müslümanlardır. Hattâ, bazı çevreler bundan endişeleniyor olabilirler ve onun için hakkımızı vermiyor olabilirler. Fakat bizim hakkımızdan vazgeçmemiz düşünülemez. Az önce söylemiştim, tekrar edeyim, *hak söke söke alınacak. Yüksek İslâm Enstitüleri, Akademi olacak!*»

MÜJDE

Yeniden basıldı

● Sebil'in önce sadece aboneleri için hazırladığı ve bir miktarını da satışa sunduğu çok renkli nefis bir baskı mahsulü olan «SELÂTİN-İ ÂL-İ OSMAN» tablosu kapışılarak kısa zamanda tükendi.

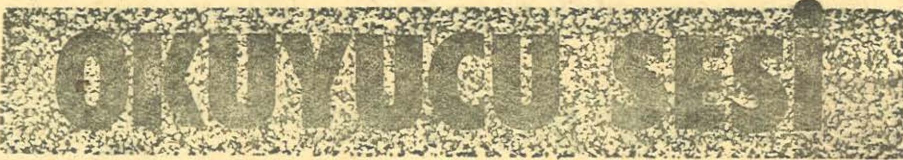
● Ödemeli olarak Sebil Yayınevi P.K. 808 İstanbul adresinden isteyebilirsiniz.

● 10 adetten az taleplerde posta pulu gönderilmesi rica olunur.

● Adedi 15 lira, fazla taleplerde İskontolu fiyatı 12.50 lira'dır.

● Bu defa daha mükemmel bir sûrette yeniden bastırılarak tekrar piyasaya arz edilmiştir.

● DİKKAT RENKLİ Gofre kuşe NEFİS OFSET BASKI

İki Süleyman

Bundan kısa bir müddet önceleri Hollanda Dışişleri Bakam olacak, Türkiye'yi ziyaretinde Başvekil Süleyman Demirel'le görüşüyordu. Adamın öyle bir tavrı varki, televizyonda görenlerin daha iyi bileceği gibi, ayak ayak üstüne atmış, sanki Türkiye'nin Başvekili ile değilde mahalle arkadaşı ile sohbet ediyor. Biraz daha acı olanından bahsedelim: A.B.D. Başkam Carter'in özel temsilcisi Mr. Clark Clifford. Allahım daha neler göreceğiz. Türkiye Cumhuriyeti'nin en büyük idarecileri, Devlet Başkanından, Genel Kurmay Başkanı'na kadar bu elçi ile görüşmek için sırada. Neden böyle düşünülüyor anlayamıyorum. Evet bir elçinin hüsnü kabul görmesi kınanamaz, fakat, bu kadarda ölçüsüzlük olmamalıdır. Mübalâğasız üç gün TRT'nin baş haberi Mr. Clifford değil miydi?...

Ne hâlden ne hâle gelmiş olduğumuzu anlamak için sadece bir tarihî misal verelim. Gerçi bu hâdiseler ceddimizin madde ve mânada en ileri seviyede bulunduğu zamanlara aittir. Ama en sun devirlerinde dahi bu mevzuda hassasiyet elden bırakılmamıştır.

Şimdi Kanuni Sultan Süleyman'a 1552 yılında Avusturya İmparatoru I. Ferdinand tarafından gönderilen elçi, devrinin büyük devlet ve ilim adamı Augerıus Ghıslaın de Busbecg hatıra defterinde, İstanbul'a geldiğinde Sultanın Amasya'da bulunduğu için bir ayı aşkın bir yolculuktan sonra Amasya'ya giderek ve uzun süre bekledikten sonra huzura kabul edildiğinden bahsederek Kanuni ile görüşmeyi şöyle anlatıyor:

«Metbuları kanaatını izhar edinceye kadar meseleyi tehir ettiler. Sultan avdet edince huzura çıkarıldık. Sultan Süleyman bir taht üzerinde oturmuştu. Yüksekliği bir kadem kadardı. Üzerine nâdide halılar, gayet nefis işlemeli yastıklar konulmuştu. Yayı ve okları yanında duruyordu. Yüzü gülmüyordu. Çevresinde huşunet vardı. Bu hal hoş değildi. Fakat aynı zamanda azametten hali değildi. Biz Sultanın bulunduğu yere gittiğimiz zaman bizi huzura mabeyinciler çıkarmışlardı. Bunlar silâhlarımızı aldılar...

Sultanın elini kemâli tâzimle öptükten sonra geri geri duvara kadar çekildik, arkamızı kendilerine doğru çevirmekten içtinap ettik. Sonra beni dinledi. Yüzünde bir istihfaf alâmeti belirdi. (Çünkü efendimin, imparatorumun talepleri çok vakûrane ve istiklâlperverâne idi). Ve sadece şu cevabı verdi: 'Güzel!.. güzel!..'

Bundan sonra bize ikametgâhımıza gitmek üzere izin verildi. Biz huzurda iken büyük bir kalabalık vardı. Vilâyet Beylerbeylerinden bir çoğu hediyelerle gelmişlerdi. Bütün hassa alayı, süvariler sipahiler, gurebalar, ulufeciler, yeniçeriler burada idiler. Bu koca mecliste tek bir kişi yoktuki haiz olduğu mevkii ve rütbeyi kendi liyakat ve cesaretine borçlu bulunmasın. Hiç kimse filânın neslinden, filân, falânın soyundan gelmiş olmak dolayısı ile, diğerinden yüksek bir mevkie çıkamaz. Herkesin vazife ve memuriyeti ne ise ona göre itibar edilir. Bundan dolayı Türkler arasında merasimle üstünlük kavgası yoktur. Herkesin ifa ettiği vazifeye göre tayin edilmiş bir mevkii vardır. Herkese Sultan bizzat memuriyet ve vazifesini tevcih eder. Bunu yaparken ne zenginliğe, ne anadan doğma, Babadan gelme asalete bakar, ne de boş ricalara, istirhamlara, ne tavsiyelere... Bir namzedin haiz olabileceği, nüfûz ve şöhreti hiç nazarı itibara alınmaz. Yalnız liyakata, dirayete bakar, seciye arar, fikri kabiliyet ve istidadı düşünür. İşte herkes istidat, kabiliyet ve bilgi, ahlâk ve seciyesine göre bir işe tayin edilir. Türkiyede herkes kendi mevkii ve istikbalinin bânisidir. En yüksek mevkilere çıkmış olanlar çoğu zaman çobanlıktan yetişmişlerdir. Bunlar böyle küçük yerlerden, aşağılardan gelmiş olmaktan utanmak şöyle dursun, bilâkis bununla iftihar ederler. Ben ne idim.

Çalışkanlığım ve doğruluğum sayesinde ne oldum... derler. Bugünkü mevki ve ikballerini ecdatlarına ne kadar az borçlu iseler, iftihar etmekte kendilerini o kadar haklı görürler. Türkler insanlarda meziyetin babadan oğula irs yolu ile intikal ettiğine, bir miras gibi elde edildiğine inanmazlar. Bunu kısmen Allah'ın bir ihsanı, kısmende çalışmanın, gayretin ve zahmetin bir mükâfatı telâkki ederler. İşte bu suretle Osmanlı İmparatorluğunda şevket ve makam, idari mevkiler, liyakat ve maharetin mükâfatıdırlar. Namussuz, tembel, atıl, bilgisiz, olanlar hiçbir zaman yüksek mevkilere tırmanamazlar, Hakir ve zelil bir halde kalırlar. Osmanlıların neye teşebbüs ederse muvaffak olmalarının bütün dünyada hâkim bir millet haline gelebilmelerinin, imparatorluğun hudutlarını boyuna genişletmelerinin sebebi hikmeti budur.»

Nerde Kanuni Sultan Süleyman'ın durumu, nerede Başvekil Süleyman'ın hali... Gerçek dostumuz ve kardeşimiz mesabesinde olan milletlerin samimiyeti ile batının sahte dostluklarına verilen yanlış değerler neticesinde bu memleket çok badirelere düşmüştür. Millet olarak bu yola sevkimizde dış düşmanlarımız maalesef içimizden de bir çoklarını kiralayabilmişlerdir ki, netice bu hâle gelmiştir. Jön Türkler, İttihatçılar, neler neler. Ve netice bir sıradan elçi bütün teşrifat kaidelerini yıkarak ıslah olasıca TRT de yeni bir Colombo gibi 3 gün serüvenlerini teşhir edebilmiştir. Bizler bundan çok üzülüyoruz, batıcıları ve inkılâpçıları bilemem. Biz dünyanın en az üçte birinin samimi dostu, kardeşi ve efendisi olmak istiyoruz, kuyruk olmak isteyenleri bilemem.

İsmail KARAKUZU/MALATYA

Nereye gidiyoruz?

Evet beyler Milletçe nereye gidiyoruz? Bu gidişe dur diyecek çok acele zaman (!) daha gelmedi mi? Neyi bekliyoruz? Nedir bu gençlik hâdiseleri? Her gün 3-5 Vatan evlâdı din kardeşimiz hayatının baharında sonu gelmeyen bir yola gidiyor. Arkada maddi-mânevi bin bir güçlükle yetiştirdiği fidanın meyvasını yemeden, geride yıkılan yuvadan hazin iç parçalayıcı canhıraş feryatları, gözyaşları... Boşuna döğünmeler, çırpınışlar ve inliltiler...

Bir Milletin mukadderatı münevver gençliğin omuzunda. Hangi gençlik? beyinleri yıkanmış, mâneviyatsız saf ve zavallı dejenere gençlik.

Sayın Parti Başkanları:

Bu Vatan evlâtlarına yazık oluyor. İlk önce gençliği kurtaralım. Bu hadiseleri çıkaranlar fakir çocukları olmayıp, dini bilgiden mahrum olan şuursuz bir kısım zengin âilelerinin evlâtlarıdır. Sandalya ve parti davasını geri plâna atıp, memleketin zarûri dâvalarını ele alalım. Her gün gazetelerdeki talebe hadiselerini hazin göz yaşlarımızı içimize dökerek okuyoruz. Bu Vatan hepimizin. Bıçak kemiğe dayandı. Bir an önce bu saf ve şuursuz gençliği ıslâh edelim. Bütün parti başkanları bu davaya eğilip memleket hayrına yeni ve çok müessir bir kanunu acele çıkarsınlar. Nerede ise siyaset ilk mekteplere de sirâyet edecek vaziyete geldi. Türkiyedeki bütün mekteplerde okuyan, asayişi bozan, azınlıkda olan siyasetle uğraşan, anarşik hadiseleri meydana getiren, kanunlara aykırı hareket eden sivil ve öğrencilerin göz yaşlarına bakmadan mekteplerden uzaklaştırılsın ve ağır cezalar verilsin. Talebe yürüyüşleri kanunla kat'i olarak men edilsin!

Evet beyler Milletçe uzun bir uykudan uyandık. Güneş doğdu. İmam Hatip Liseleri açıldı. Doğru yol göründü. M.S.P. nin akıncıları yola revan oldu. Bizlerde Milletçe İslâm Dini'nin gösterdiği NURLU YOLA girelim.

İmam Hatip Liselerinden yetişen filizlerin meyvesini yakın bir zamanda Milletçe:

Adâlet, doğruluk, kardeşlik, içinde çalışma, birlik içerisinde kalkınarak yiyeceğiz. Cennetmekân Atalarımızın yolunda gidip B Ü Y Ü K T Ü R K İ Y E ' yi yakında YÜCE MEVLÂNIN izniyle kuracağız. Temel atıldı. Cenâbıhak kâinatı var ettiği günden bu güne kadar tarihin hiç bir devrinde ahlâk Dünyada bugünkü gibi sûkut etmemiştir.

ÇAĞIMIZ BUHRANDA KURTULUŞ İSLÂM'dadır.

Evet beyler elli yıldır gençliğe ne verdik? Ne verdiler ki, g e n ç l i k t e n n e b e k l i y o r u z ?

Rüştü TINARLI/İSTANBUL

Millî Görüş Kazanacak

Millî görüşün gayesi, kaynağı olan milletin mânevi ve maddî kalkınmasıdır. Bu cümleden olarak, 1976 yılı Türkiye'de ağır sanâyi hamlesinin başlatıldığı yıl olarak tarihe geçer, maddeci-marksist ve liberalistlere yani İslâm'ın amansız düşmanlarına rağmen. İslâm düşmanlarının bütün hafife almaları ve alaylarına rağmen, millî görüşün atmış olduğu, millî kalkınma tohumları, iklimi müsâid, verimi bol millî toprağımızda artık uyanmaya başlamıştır; İslâm düşmanları nekadar yerinseler, tedirgin olsalar yeridir. Bu günkü tedirginlikleri de zaten, bundan ileri gelmektedir. Çünkü baharla birlikte uyanan tohumları, filizlenmeye başlayacaktır. Ağaları ve patronlarına rağmen İslâm düşmanı uşak, parya ve kölelerin, uyanan kalkınma tohumlarının filizlenmesine göz yummaları, eşyanın tabiatına, her fırsatta sözünü ettikleri mantık kuralları ve diyalektiğe ters düşen bir tavır olurdu. Uyanan tohumların ve yeşermesi kaçınılmaz filizlerinin bir an önce dumura uğratılması, kurutulması gerekirdi, ağaları, patronları böyle istiyordu çünkü. Bunun yolunun iktidardan geçtiği ise gün gibi aşikârdır. Bu şuura sahip olan İslâm düşmanları, vaktiyle iktidar kaçağı CHP nin sarıldığı, erken seçim simidine şu sıralar tekrar ve hep birlikte sıkı sıkı sarılmış görünüyorlar. Bunun altında yatan düşünce ve maksat, yapılacak erken seçimle güya, meclis aritmetiğini değiştirip, millî görüşü meclisde etkisiz bırakmak ve iktidardan uzaklaştırmak ve böylece İslâmî dirilişi engellemek ve boğmaktır. Ancak akılları bu kadarına yatabilen İslâm düşmanı beyinsiz uşak ve paryaların işte erken seçim hesabı!

Fakat İslâm düşmanlarının unuttukları veya akıllarına gelmeyen bir husus var. Buna göremedikleri bir husus da diyebiliriz; «çünkü onların basiretleri bağlanmış ve gözleri perdelenmiştir.» Bu husus, aziz milletimizin İslâmî kalkınma ve dirilişin artık şuuruna erdiğidir. İşte bu şuurun farkına varamayan İslâm düşmanları, şimdi hep bir olmuş erken seçim kaçınılmazdır, diye tutturmuşlardır. Sanki erken seçim olunca durum lehlerine dönecek! Fakat, kendi deyişleriyle «yanılgıları» büyüktür ve tarihîdir. Er veya geç aziz milletimizin şamarı suratlarında şaklayınca, perçemleri gözlerinin önüne dökülecek. Ve hay vahh! ne yaptık biz? diyecekler, bir zamanlar CHP nin iktidarı bıralup kaçtıktan sonra acı acı yandığı gibi, dertlerine yanmaktan başka çareleri kalmayacak ve millî görüş, her alanda muzaffer olacaktır.

A. Kaymazoğlu/ANKARA

islâm yazısı'na dair

İslâm yazısı'nın menşei ve intişarı ③

RIFKI MELÛL MERİÇ

lân boyuna mensub üç kişi vaz'etmiş olup bunlar انبار - Anbâr şehrine gelmişler ve yazıyı talim ile neşre başlamışlardır. Bunlardan مرامر ابن مره - Mürâmer ibn-i Murre, harflerin suretlerini; عامر ابن جدره - Âmir ibn-i Cedre noktaları ile harekelerini icad ederek اسلم ابن سدره - Eslem ibn-i Sidre de, harflerin bitişik ve ayrı yazılacak olanlarını tesbit etmişdir. Bu yazı, sonra مكه - Mekke'ye intikal edip ordan da etrafa şayi olmuştur. (شرقى ابن القطامى - Şarkıy İbn-ül'Katâmî den naklen) جوهرى - Cevherî de, bu rivayeti te'kid etmektedir. Diğer bir rivayete göre, yazıyı, عدنان بن ادد - Adnân ibn-i Üded'in hükümdarlığı zamanında طسم - Tasm kabîlesinden ابجد - Ebced, هوز - Hevvez, حطى - Hutti, كلمن - Kelemen, سعفص - Sa'fes, قرشت Karaşet isimli altı kişi vazetmişler, kendi isimlerine dâhil bulunmıyan ث خ ذ (ثخذ - Sehhaz), ض ظ غ (ضظغ - Dazıg) harflerini de, evvelki yirmi iki harfe ilâve edip Arab yazısının harflerini tamamlamışlar ve son altı harfe روادف - Revâdif namını vermişlerdir. Başka bir rivayet, bunu tekid etmekle beraber bu altı mucidin مدين - Medyen hükümdarı olduklarını, كلمن - Kelemen'in Peygamber شعيب - Şuayb zamanında hükûmet sürdüğünü, ondan sonra yazının انبار - Anbar şehrine, oradan da حيره - Hîre'ye intikal ettiğini, nihayet Arablar arasında iştihar edip İslâmiyeti müteakıb de her tarafa yayıldığını bildirmektedir. Bunlar, Ku'randa bildirilen bir zelzele gününde telef olmuşlardır. ابن النديم - İbn-ün'Nedîm, ابن ابى سعد - İbn - i Ebî Sa'd in aslına mutabakatle ve sıhhatle verdiğini söylediği habere istinaden bu yazı mucidlerinin isimlerini "ابجاد - Ebcâd, هاوز - Hâvez, حاطى - Hâtî, كلمان - Kelemân, صاعفض - Sâ'faz, قرست - Karaset" olarak, فهرست - Fihrist müellifi de, هشام الكلبى - Hişşâm-ül' Kelbî'yi işhad etmek

suretiyle bu isimleri ابوجاد - Ebû Câd, هواز - Hevvâz, حطى - Hutti, كلمون - Kelemûn, صعفض - Sa'faz, قريسات Kureysât olarak kaydemtekdedir. حفص ابن عتاب - Hafs İbn-i İtâb, bunların آدم - Âdemden evvel yeryüzünde sâkin olan Cinlerin hükûmdarları olduklarını; ابن عباس - İbn-i Abbâs da, bu altı kelimenin safahât-ı Arş'ta nûr ile yazılı olduklarını ve ne gibi mânâlara delâlet ettiklerini rivayet eder... Bâzılarına göre de, Peygamber İsmailin oğullarından نفيس - Nefîs, نضر - Nadr, تيما - Teymâ ve دومة - Devme, bütün harfleri birbirlerine bitişik, bir satır hâlinde, bir kitab yazmışlar; sonra onu, نبت Nebet, هميسع Hümeysa' ve قيذر - Kayzâr (ابن النديم - İbn-ün'Nedîm'e göre نبت بن هميسع بن قاذور - Nebet ibn-i Hümeysa' ibn-i Kadûr) ayırıp bir takım müşabih harfler icad ile bunlara ilâve etmişlerdir. سيرة ابن هشام - Sîret-ü İbn-ü Hişşâm'daki rivayete göre ise, Arab yazısını - rüyada öğrendiği vech ile - ilk yazan, حمير بن سبأ - Himyer İbn-i Sebe'dir. بلاذرى - Belâzurî, yazının بنى لخم - Benî Lâhm Devleti zamanında, ابن خلكان - İbn-i Hallikân ile ابن خلدون - İbn-i Haldûn ise حيره - Hîre yahud انبار - Anbâr'da zuhur ettiğini yazmaktadırlar... امام سهيلى - İmam Suheylî, كتاب التعريف والاعلام - Kitâbü-t'Ta'rif-ü ve-l'İ'lâm isimli eserinde عمرو ابن عبد البر - Amr İbn-i Abd-ül'Ber tarikile yukarıda zikredilen hadîse istinaden en sahih haberi naklettiğini söyliyerek ilk defa Arab yazısını yazanın Peygamber İsmail olduğunu kaydetmektedir [10].

Yazının Arablar arasında ne suretle ve kimler vasıtasile intişar ettiğine dair de bir takım rivayetler var-

[10] قلقشندى ye, بلاذرى ye, ابن النديم e, ابن هشام a, امام سهيلى ye, طاشكبريزاده, كمال الدين محمد e, Nefeszadeye, Moritz'e Weil'e, Cl. Huart'a müracaat ediniz.

dinî bahisler ④

Müslümanların mânevi bağları

Nizam demek, her çalışma ihtiyacının kendisini devam ettirdiği bir şey olması bir yana, içinde yaşadığımız kâinatın hallerinden ve hareketlerinden her birinin belirtisi demektir. Bu hususta, hepsi de Allahın sanat eseri olan bu hareketlerden her hangi birini, kendisinde bütün ince nizamları müşâhede etmek için, tetkik etmen sana kâfi gelir. Bu nizamı canlılar âleminde müşahede edebilirsin: «And olsun biz insanı (süzülmüş) bir hülâsadan, çamurdan yarattık. Sonra onu sarp ve metin bir karargâhda bir nutfe yaptık. Sonra o nutfeyi bir kan pıhtısı haline getirdik, derken o kan pıhtısını bir çiğnem et yaptık, o çiğnem eti de kemik (ler) e kalbettik de o kemiklere de et giydirdik. Bilâhare onu başka yaratılışla inşa ettik. Sûret yapanların en güzeli olan Allahın şânı (bak) ne yücedir» (25)! O nizamı nebat âleminde de görürsün: «Yeri de döşeyip yaydık. Onda sâbit dağlar (yaratıb) koyduk, oralarda (hikmet ve maslahatla) ölçülmüş her şeyden (münâsip) nebatlar bittirdik» (26). Gezeğenler âleminde dahi onu dâima görürsün: «Ne güneşin aya erişip çatması, ne de gecenin gündüzü geçmiş olması gerekmez. (Ecramdan) hepside (ayrı ayrı) birer felekde yüzerler» (27). Nihâyet bu nizamı Allahın bütün yaratıklarında görürsün: «Yürür hiç bir mahlûk hâriç olmamak üzere (hepsinin) alnından tutan odur. Benim Rabbim hakikaten doğru bir yol üzeredir» (28). Allah Taâlânın: «De ki: Göklerde ve yerde neler var, bakın» (29). meâlindeki âyeti kerimesiyle kâinata dâir düşüncelerini emrettiği mü'minlerin bu düşünüşleri öyle olmalıdır ki; onun mahsûlü ve eseri kendilerinde, nizamla bağdaşan bir karakter, nizamı devam ettiren bir meleke ve her mü'minin, Allah Taâlânın kendisi için hazırladığı mevkiinde onunla karar ve sebat edeceği bir iç huzuru haline gelmelidir. Öyle bir mevki ki; mü'min, yanında bulunan her hangi bir ilâhi emânete taksiri sebebiyle ondan inmesin, kendi hakkı olmayan yerlere de uzanarak onu geride bırakmasın. Yine böylece, tepelerindeki Allahın ezici kudretini ve etraflarındaki ilâhî iradenin bütün tezâhürlerinde mevcud sâbit nizamı bilişleri onlara hükmetmeli ve hiç birine, hafif meşrebliği, aklının yenlikliği sebebiyle -aslında mukavemet edilemeyen- Allahın kanunlarına (yani hayatlarına dâir kanunlarına) karşı durmaya bir yol bırakmamalıdır. Zira nizamın taşkınlığa galebe çalması bir kanundur, ilmin cehâleti yenmesi bir kanundur.

(25) El-Mü'minûn, 12/15.
(26) El-Hicr, 19.
(27) Yâsîn, 40.
(28) Hûd, 56.
(29) Yûnus, 101.

Yeni abonelerimize

□ Ocak ile Mart ayları içerisinde posta çeki hesabımıza para yatırarak abone olan kardeşlerimizden peşinen özür dileriz. Çünki, gazeteleri kendilerine maalesef sür'atle ulaştırılamamıştır.

□ Şimdi, gazetesi gelmeye başlayan bu yeni abonelerimizden bu gecikmenin ne sebeple olduğunu bilmelerini istiyoruz.

1 — Evvelâ abone kampanyamız tahminimizin fevkinde alâka görmüş ve abone servisimizi talepleri karşılayamaz vaziyete sokmuştur. Ancak gecikerek de olsa tedbiri alınmış ve servisimiz takviye olunmuştur.

2 — Posta Çeki Merkezi'nden müracaatların bize intikali en az 15-20 gün vakit kaybına sebep olmaktadır.

3 — Şu halde bile elimizde 1000'e yakın «yeni abone» mi olduğu, yoksa «Abonesini yenilediği» mi belli olmayan posta çeki ile müracaat bulunmaktadır ki, asıl güçlük ve şimdiye kadar işleri karıştıran da bunlar olmuştur. Adını soyadını ve adresini sarih olarak yazmayan abone kardeşlerimiz, istemeyerek de olsa gecikmemize meydan vermişlerdir.

□ SEBİL'inizin hazırlanmasında ellerinden gelen gayreti gösteren ve sizlere ulaştırmaya çalışan bizleri bu ve benzeri aksaklıklardan dolayı mâzur göreceğiniz ümidiyle hürmetlerimizi sunuyoruz.

OKUYUCU İLE HASBİHAL

(Baştarafı 2. Sayfamızda)

rın hakkımızdaki takibat açma gayretlerinin yüzde biri kadar benimserlerse Sebil'in kendilerine intikal etmiş evrağını hakkıyla muameleye koyabilmek basiretine sahip olabilirler.

Neşriyat Müdürümüz Yılmaz Yalçıner'in mesela bir Basın Yayın Genel Müdür Vekili Doğan Kasaroğlu'na dâvetini burada alenî yapmak ihtiyacını duyuyoruz. Gelsinler, onlara ikram edecek viskimiz yok ama, bir acı kahvemizi içsinler, kendilerine bu vesile ile Sebil'imizin hayatiyetini (baskısını — satışını — abone miktarını) gösterelim.

Naylon gazetelere ilân dağıtmaktan bunaldığı bir gün, bize ilân vermesi için değil, haysiyetiyle vekarıyla bu memleket te fikir gazeteciliği yapan neşriyatın da bulunduğun görüp ferahlaması için aynı davetimizi Basın İlân Kurumunun en yüksek memuruna da yapıyoruz.

Türkiye'de devran değişiyor.

Devranın değiştiğini, göremeyen bürokratlar için davetlerimiz bir fırsattır.

Eh, ne de olsa bürokratlara devran değişikliğini yakından takip etme boyun ve dahi koltuk borcudur!

Hürmetlerimizle...

Sebil

Mânevî ve maddî kalkınmaların âhengleştirilmesi

(Baştarafı 1. Sayfamızda)

mek lüzumunu hissediyoruz. Bu itibarla gelecek sayımızdan itibaren mes'eleyi muhtelif veçheleri itibariyle ele alıp bu hususta serdedilen tenkidleri cevaplandırmaya çalışacağız. Bütün yazılarımızdaki gibi, bu yazımızda da temel düsturumuz «herşey hak için» olacaktır! Kanaatlerimizi paylaşmayanlar, boşuna bu yüce prensipten ayrıldığımızı iddiaya kalkışmasınlar. Zira **«herşey hak için» prensibinin, siyâset dışı olduğu veya bunun herhangi bir siyâsi parti veya kadronun tutulmasına imkân vermediği tarzında telâkkisi imkânsızdır. Bilâkis bu prensip, bütün hayat ve faaliyetlerimize şâmil bir sûrette, dostluklarımız ve düşmanlıklarımızın da evveliyetle ve tamamen «hak için» olmasını icabettirmektedir!...**

Kadir Mısıroğlu

Haftalık, tarafsız, siyâsi, edebi tarihî gazete ● Yıl: 2, Sayı: 67 fiyatı 5 lira (yurtdışı bir misl..

Başyazarı ve Mes'ul Müdürü Kadir MISIROĞLU

Umumî Neşriyat Müdürü: Yılmaz YALÇINER

İdarehâne adresi: Vilâyet Han Kat: 3, No: 204 — İstanbul Telefon: 26 38 96

Posta Çeki nu: 97 446

Dizgi: Sebil Matbaası,
Baskı: Fazilet Matbaası

Sebil

Everything
Devoted to the Truth (HAQQ)
An independent Muslim, Historical, Political and Literary Weekly.
P.O. BOX: 808
Istanbul — TURKEY
Representative of Germany A. Rüştü BANAZ — Hasan DAMAR 33 Braunschweig Ekbert Str. 24 ● Postscheckonto nr. 37938-300 Hannover
Telefon: 0531-85033

● ABONE:
Yıllık abone bedeli 200 lira, altı aylık 100 liradır. Yurt dışı abone bedeli bir misli alınır. Yurt dışından (Avrupa'dan) abone olmak isteyenler, yukarıdaki adresleri kaydedilen Almanya temsilcilerimize müracaat ederler. Yurt içinden abone olacaklar abone bedelini Posta Çeki nu: 97 446'ya havale ile vaziyeti idarehanemize bildirirler.

● İLAN:
Neşriyatımıza aykırı görülen ilânlar alınmaz. İlânların siyah - beyaz sütûn santimi 50 liradır. Kitap ilânlarında tenzilât yapılır. Arka kapak için dört renk ilân tam sayfa (üç sütûn) 5.000 lira

● DAĞITIM:
Ukaz Dağıtım Şirketi tarafından yapılmaktadır.

SOLCU GÖZÜYLE

GÖRÜNÜŞ

ilhami soysal

MSP'den kurtulmak

Kulak verin şu sözlere önce:

"Türkiye'nin en büyük problemi yabancı sermayedir. Yabancı sermaye Türkiye'ye bir kanser gibi yayılmaktadır. Coca Cola ve Pepsi Cola gibi yabancı sermayenin kalıntıları bunun bir misalidir. Biz Türkiye'yi bu tip yabancı sermayeden kurtarmaya çalışıyoruz."

Evet, şimdi söyleyin bakalım, Türkiye'nin en öncül sorunlarından birini ortaya böyle koyan kim olabilir?

SDP Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar mı? TİP Genel Başkanı Behice Boran mı? TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, TEP Genel Başkanı Mihri Belli ya da herhangi bir sosyalist mi?

TBP Genel Başkanı Mustafa Timisi ya da sosyal demokrat Bülent Ecevit adları da aklınızdan geçebilir...

(Devamı Sa: 7 Sü: 9 da)

MSP'den kurtulmak

Solcu gözüyle, şimdiye kadar bu memleketin hangi mes'elesine doğru bakılmıştır ki, millet itimat edebilsin. Bu kanaat son derece yerindedir. Ancak, bunların zaman zaman belki bir «takdik» icabı, belki dudakları dualı bir babadan tevarüs ettikleri ancak üstünü balçıkla sıvadıkları «maya» nın tezahürü olarak nedamet hissiyle yazıp - çizdikleri olur. Aşağıya dercettiğimiz 150 kuruşluk Vatan adlı gazete'nin Ankara temsilcisi ve muharriri İlhami Soysal'ın 31 Mart 1977 tarihli yazısını bu çerçevede değerlendirmek mümkündür. (1) işte «MSP'den kurtulmak» başlığını taşıyan yazı:

Kulak verin şu sözlere önce:

«Türkiye'nin en büyük problemi yabancı sermayedir. Yabancı sermaye Türkiye'ye bir kanser gibi yayılmaktadır. Coca Cola ve Pepsi Cola gibi yabancı sermayenin kalıntıları bunun bir misalidir. Biz Türkiye'yi bu tip yabancı sermayeden kurtarmaya çalışıyoruz.»

Evet, şimdi söyleyin bakalım, Türkiye'nin en öncül sorunlarından birini ortaya böyle koyan kim olabilir?

SDP Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar mı? TİP Genel Başkanı Behice Boran mı? TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, TEP Genel Başkanı Mihri Belli ya da herhangi bir sosyalist mi?

TBP Genel Başkanı Mustafa Timisi ya da sosyal demokrat Bülent Ecevit adları aklınızdan geçebilir...

BAŞLIĞA BAKIP DA

Yazımızın en tepesindeki başlığa bakıp, sosyalist ya da sosyal demokratların ağzından çıkmış sanılabilecek bu sözlerin bir MSP'liye ait olacağını kestirmek zor değil.

İyi de kim bu MSP'li? Erbakan mı?

Erbakan olsa, pek çoğunuz, «canım Erbakan söylediyse, yarın öbürgün de kalkar şaka yapmıştım der» diye düşünüp geçebilirsiniz. Çünkü, ciddi bir takım sözleri ve görüşleri kolayından hafife almak ve söyleyene yakıştıramamak kestirme yol.

Evet, Erbakan inanarak böylesi görüşleri söylüyor ama aslında bu sözler Erbakan'ın ağzından çıkmış değil. Bunlar, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Abdülkerim Doğru'nun geçen hafta Sarıkamış'ta halka yaptığı bir konuşmadan alınmış sözler.

BU BİR ÖLÇÜDÜR

Yabancı sermayeye böylesine açıkca ve yüreklice karşı çıkmak, görebildiğimiz kadarıyla MSP nin tavanından tabanına kadar giderek yayılan bir görüş.

Avrupa Ekonomik Topluluğu ya da Ortak Pazar denen, Batı kapitalizminin yarattığı emperyalizmin son tezgahlarından birine karşı dikilen parti hangisi?

Herhalde, Sosyalist Enternasyonale katılma kararı alan, iktidara geldiğinde düzen değiştireceğini söyleyen CHP değil. Tam tersine, CHP de, AP gibi, Ortak Pazar konusunda kapitalizme tam bir «teslimiyet» içinde. Ortak Pazara, üstelik de iktidar ortağıyken kafa tutup, en azından eşit koşullarda görüşme olanağı yaratmaya çabalayan parti de gene MSP.

SEZARIN HAKKI

Sezarın hakkını Sezar'a vermek gerek derler. O zaman MSP'nin hakkını da MSP'ye verelim. Ucuz eleştirilerden de kaçınalım. «Efendim ciddi değiller, efendim laikliğe karşılar» gibi kolay karalamalardan da kendimizi arındıralım. Arada gerçekleri de çarpıtmayalım. Hiç değilse, herşeyi de kendimize yontmayalım.

Hiç kimseye, bir takım doğruları da söylüyor, kavgasıu veriyorlar. Götürün oylarınızı MSP'ye verin, demek aklımızdan geçmez. Kendi oyumuzu da, sonunda herhalde götürüp MSP'ye verecek değiliz... MSP'nin sürekli dünya ve din işlerini birbirine karıştırmasına, öğretmen okulları, sanat okulları açılması yerine durmadan, salt oy kaygısıyla imam - hatip ya da benzeri bilmem ne okulları açılmasını körüklemesine, işlenen siyasal cinayetler karşısında seyircilikten de öte suç ortağı durumunu kabullenmesine, partizanlıklarına karşıyız ve MSP'yi suçluyoruz da.

Ama tüm bunlar, haklarını yememize engel mi olmalı?

SANAYİ YATIRIMLARI

Türkiye'nin olanaklarını, sözcüğün tam anlamıyla «seferber» edip ağır sanayi yatırımlarına yöneltmeleri, başkaca hiç birşey yapamamış olsalar bile, ülke halkının gönlünde sanayileşmek, makinalaşmak, fabrika yapan fabrika yapmak özlemlerini uyandırmaları bile MSP'liler için bir lehte puan değil mi?

Türkiye'nin yalancıktan oturtulduğu «Avrupa'lılık» zeminini sarsıp, ülkemizin ve halkımızın gerçekte yerinin Avrupa ve Batı'da olmayıp, Doğu'da ve Asya'da olduğunu gösterme çabaları az şey mi?

Türkiye'nin doğal çıkar ilişkilerinin, Batı'dan çok, Doğu ve Yakındoğu'daki Arap ve İslam ülkeleri ile olması gerektiğini vurgulamaları az şey mi?

EĞRİ YA DA DOĞRU

Daha tek tek düşünülürse, Erbakan ve MSP gerçeğiyle birlikte ortaya çıkan böyle çok şey var.

Diyelim ki Kıbrıs sorununun çözümü, diyelim ki Ege FIR Hattı sorununun çözümü, ABD ve AET ile ilişkiler, silah ambargosu konuları gibi konular... Bunların tümünde MSP'nin doğru ya da yanlış, şöyle ya da böyle görüşleri üç aşağı beş yukarı bellidir. Peki söyler misiniz, bu konularda AP'nin ya da çok kişinin umudu CHP'nin görüşü nedir? Bilen var mı? Söyleyen var mı? Daha doğrusu bu partilerin belirginleşmiş bir görüşü var mı? Bilinebildiği kadarıyla, «teslimiyetçilik» ten öte bir görüşleri yok.

KURTULAMAZLAR

Haa, MSP'liler, savundukları görüşlerin gereklerini gerçekleştirebilirler mi? Bu ayrı birşey. Ama hiç olmazsa adamların açık bir çabası var.

Sözün özü şu:

Şu seçim, erken seçim şamatası var ya, gerçekte bu, salt AP ve CHP'nin değil, iç ve dış pek çok çıkar çevresinin de MSP'den kurtulmak için sığındıkları bir barınak, MSP nin anahtar niteliği, çok çevreyi tedirgin ediyor. Bundan kurtulmak istenyor. Ama, görünen köyün yolunu söyleyelim: MSP'den kurtulmak öyle sanıldığı kadar kolay değil. Seçimler er de yapılsa geç de, MSP daha hiç değilse bir dönem «anahtar» lığını koruyacak biline...